ԺԳ. ՏԱՐԻ 3765 (Ն. Տ.) 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 14 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1314 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արծաթ		150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Լրագիրս տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff', Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

Ժ. ԲԱՅԵՐ ԵՒ ԱՆՏՐԷ

Ժիւլիուս ֆոն Բայէր աւստրիացի երկրախոյզ մըն է որ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի մէկ խմբագրին հետ տեսակցութեան մը միջոցին՝ սքանչանք յայտներ է Ճէքսըն անգլ. արշաւախումբին հետեւած սիստեմաթիքական դրութեանը մասին, մինչդեռ Նանզէնի դրութիւնը կը քննադատէ եւ դիպուածական կը նկատէ։ Գլխաւորաբար չորս առարկութիւն կ'ընէ Նանսէնի ուղղութիւնը սառնակոյտերու հոսանքին յանձնուելուն դէմ. այս կերպով՝ նախ եւ առաջ արշաւախումբը կրնայ շատ հեռանալ իր նպատակակէտէն. երկրորդ՝ երկրախոյզները կրնան միեւնոյն տեղը վերադառնալ, առանց գիտական արդիւնք ձեռք բերելու կամ գիւտ մը ընելու. երրորդ՝ ուրիշ ո՛ր եւ է արշաւախումբ որ առաջիններին օգնութեան զրկուի, չի կրնար գտնել անոր կայանը. չորրորդ՝ արշաւախումբը բաղդին կամ դիպուածին յանձնուած կըլլայ, ու չի կրնար ինքնին բան մը ընել իր կացութիւնը բարուքելու համար։ Ասով հանդերձ, աւստրիացի երկրախոյզը չի հերքեր թէ Նանզէն արտասովոր յաջողութիւն մը ձեռք բերած է, բեւեռային հոսանք մը գտնելով Քարա ծովուն մէջ, դէպի հիւսիս-արեւելք։

Իսկ իր ծրագրին վրայ խօսելով, Պ. ֆոն Բայէր կըսէ թէ Կրօէնլանտայի դէպի հիւսիս-արեւելեան կողմը գիտական արշաւանք մը կատարելու խորհուրդն ի բաց թողուած ըլլալով, ինք ընդունած էր Պերլինի Աշխարհագրական ընկերութեան հրաւէրը՝ գերման երկրախոյզներու ընկերանալու համար դէպ ի հարաւային Բեւեռ։ Ասոնք երկու նաւու պէտք ունին, վասնզի ո՛ր եւ է բնակելի երկիր չի պիտի գտնեն իրենց առջեւ. եւ եթէ արշաւախումբը տանող նաւուն արկած մը պատահի, կրնայ աղետաբեր հետեւանք ունենալ. ուստի երկրորդ նաւ մը անհրաժեշտ է։ Իր կարծիքով, արջային երկիրներու վերաբերեալ խնդիրները շատ աւելի հետաքրքրական են քան հարաւային երկիրներունը. առաջիններուն վրայ շատ քիչ բան գիտենք, գիտել կուտայ Պ. ֆոն Բայէր, ի մասին հողի եւ ջուրի բաժանումներուն, իսկ կլիմային եւ հողային մագնիսականութեան նկատմամբ՝ ոչինչ։ Հարաւային Բեւեռի սառոյցը գիտականապէս քննուած չէ ցարդ, թէ ինչպէ՛ս կը կազմուի եւայլն։ Կրնայ ըլլալ նաեւ որ մարդկային արարածներ գտնուին այդ գաւառներուն մէջ, հազարաւոր տարիներէ հետէ այնտեղ ապրող, մարդկային սեռի միւս մասէն բոլորովին անջատ։ Հարաւային Բեւեռը, մէկ խօսքով, գաղտնիքի երկիր մը է, որ անծանօթ կը մնայ տակաւին։

* * *

Շուէտացի Անտրէ երկրախոյզն ալ որ մինչեւ Սբիձպերկ գնաց, օդապարիկով դէպի Հիւսիսային Բեւեռ ուղեւորելու համար, ու ետ դարձաւ, կը յայտարարէ թէ ինք բնաւ ետ կեցած չէ իր երկրախուզական ծրագրէն եւ թէ յառաջիկային յետաձգած է զայն։ Բեւեռային երկիրներու կարճատեւ գարունը ջլատած էր զինք։ Յունիս 13ին, ծովը ազատ չէր տակաւին ու շարժուն սառնակոյտերը վերցուեցան օգոստոսի սկիզբն։ Իր նաւը՝ Վիրկօ՝ յունիս 22ին Տանսք-Կաթ (դանիական կղզի) հասնելով թէեւ օդապարիկին վերելքի տեղը վերջնապէս որոշուած էր, սակայն չկրնալով ծովեզրին մօտենալ, 60—80 մեթր բացը կեցաւ եւ հարկ եղաւ 250 թոնօ նիւթեղէն փոխադրել մակոյկներու միջոցաւ։ Հակեր կային որոնք 1500էն 2000 քիլոկրամ կը կշռէին։ Գետինը խորտուբորդ էր, ժայռերով լեցուն ու ձիւնով ծածկուած ուր մինչեւ կէմէջք կը թաղուէին։ Քանի չափ նաւազներու եւ երկու ատաղձագործներու ձեռքով որոնց ուժերը սահմանափակ էին, հարկ եղաւ այդ հողին վրայ շէնք մը շինել, 25 մեթր բարձրութեամբ ու նոյնքան տրամագծով, կազի գործի մը, շոգեշարժ մեքենայ մը, ջրհաններ տեղաւորել եւ վերջապէս պատրաստել օդապարիկը։ Այս աշխատութիւն անսովոր արագութեամբ առաջ տարուելով, ամիս մը տեւեց. յուլիս 18ին, երբ օդապարիկը ([illegible] անունով) կազմ եւ պատրաստ էր վեր բարձրանալու, հարաւ-արեւելեան հովը որ կը փչէր մինչեւ այն ատեն, յանկարծ դադրեցաւ։ Օրերով, շաբաթներով սպասեցին ի զուր. իրենց սպասած հովը, հարաւայինը, չէր փչեր. միշտ հիւսիսայինն։ Եւ սակայն Վիրկօին նաւապետը բացորոշ հրաման ունէր՝ առ առաւելն օգոստոս 20ին մեկնիլ Սբիձպերկէն, սառոյցներուն մէջ չի բռնուելու համար։ Քանիմէկ օրուան անձկութենէ ետք, Անտրէ ու ընկերները հարկադրուեցան օդապարիկն իր կազմածներով ժողվել եւ նաւ բերել։ Շուէտացի երկրախոյզն հաստատապէս միտքը դրած է իր փորձը վերսկսիլ 1897ի գարնան։

ՆՈՅՆՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՌԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պ. Գ. Անդրէասեան որ արդէն ծանօթ է Արեւելքի մէջ հրատարակած երկրագործական եւ ուսումնական հմտալից յօդուածներովը, սկսած է ժամանակէ մ'ի վեր քննադատական մը գրել հայ գիտական բառերու մասին, որոց մէջ բնաւ միօրինակութիւն եւ նոյնութիւն չտեսներ, եւ զանազան օրինակներով կ'ապացուցանէ։ Շահեկան են իր յօդուածները, մանրակրկիտ խուզարկութեան եւ գիտական ուսումնասիրութեան արդիւնք, որ մեծապէս պիտի նպաստէ գիտական գործեր յօրինող անձերու՝ մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնելու իր իրաւացի դիտողութեանց։

Ճշմարիտ է՝ որ մեր գիտական լեզուն տակաւին հաստատ ուղղութիւն մը չէ բռնած եւ ոչ ճշգրիտ եւ միօրինակ բացատրութեանց նշանակ մը։ Գիտական ուսմամբ պարապող ու գրողը բնապէս օտար բնագիրներու պիտի դիմէ, քանի որ էապէս բնիկ գիտուններ շատ քիչ ունինք, եւ պիտի ջանայ արտայայտել գաղափարներ որոց բառերն կամ կան, այլ գրողին անծանօթ են, կամ ծանօթ, ճաշակին անյարմար, կամ չկան եւ նորեր ստեղծելու կարեւոր։ Արդ՝ ինչպէս կը դիտէ Պ. յօդուածագիրն, երբ նորեր հնարելու հարկին մէջ կը գտնուի գրողն, երբեմն կը յաջողի եւ երբեմն անճարակ կամ անյաջող կը մնայ։ Այսպէս քանի գիտասէր գրողները կը շատանան, կը շատանան մի եւ նոյն գիտական իմաստը բացատրելու համար պէտք եղած բառեր, այնպէս որ բաւական չփոթ վիճակ մը կ'ստանան մեր գիտական բառերն որ՝ ցիր ու ցան են զանազան դասագիրքերու եւ երկերու մէջ։

Անխուսելի թերութիւն մ'է այս՝ գիտական ասպարէզը նոր մտնող ժողովրդեան մը համար, ինչպէս հայն, որու հին մատենագրութիւնն այդ ճիւղը գրեթէ բնաւ մշակած չլինելով՝ գիտական բառերու պէտքն ալ չէ զգացած, սակայն հայ լեզուն տուած է մեզ այնպիսի առատ եւ անգին համբար մը, այնպիսի դիւրաթեք եւ պարզ քերականական կանոններ՝ յօրինելու, բարդելու, հնարելու համար ժամանակիս եւ գիտութեան պահանջումներուն համապատասխան ճշգրիտ, որոշ ու պայծառ բառեր ու բացատրութիւններ, որ միայն հմուտ, լեզուագէտ, ճաշակի տէր գրիչ մը կարօղ է օգուտ քաղել այդ նպատակին համար մեր այդ լեզուական տարրերու ճոխութենէ, որպէս զի, ինչպէս իրաւամբ կը դիտէ Պ. Անդրէասեան —գիտական լեզուն ռամկացնել, ժողովրդեան մատչելի ընելու կարողանան, ուրիշ ազգերու գիտուններուն պէս, ինչպէս՝ Հքսլէյ, Տինտալ, Լուի Ֆիկիէ, Հէլմհոլց եւն։—Անհատական փորձերէ առաջ՝ երկու մեծ վանական հիմնարկութիւններ գիտական ճիւղը մշակելու եւ նորանոր բառեր հնարելու գործին մէջ բաւական ջանքեր ըրած եւ ուրիշներուն համար ճամբան հարթած են, սակայն դարձեալ՝ այնքան կնճռոտ է խնդիրն, այնքան մեծ հմտութիւն, նրբամտութիւն եւ ճաշակ պէտք է գիտական բառերու հնարողութեան համար, որ ստէպ, չըսեմ հակադրութեան, ոճի եւ բացատրութեան տարբերութիւններ ակներեւ կը տեսնուին նոյն իսկ գիտութեամբ պանծացող հեղինակութեանց մէջ։

Այս անպատեհութիւնն զգալի ընելու եւ մասամբ առաջն առնելու կարեւոր միջոց մ'է միեւնոյն իմաստը բացատրելու յաւակնող արդէն շինուած բառերու ցանկ մը յօրինել եւ հրատարակել, ցոյց տալով թէ ո՛րքան այդ բառերն իրարմէ կը տարբերին եւ իրարու կը հակասեն, թէեւ իրարու տեղ տարբեր գրեանց մէջ կը գործածուին։ Ահա այս աշխատութիւնն յանձն առած է Պ. Գ. Անդրէասեան, գովելի եւ օգտաւէտ աշխատութիւն՝ որ, թէեւ, ինչպէս ինք համեստօրէն կը խոստովանի թէ մասնական է, դարձեալ յուսալի է, որ անարդիւն չպիտի մնայ գիտական բառերով պարապողներուն համար։

«Ամենէն ցամաք, բայց ամենէն զօրաւոր ապացոյցը պիտի ըլլար, կըսէ Պ. յօդուածագիրն, մեր բոլոր բառարաններուն մէջ գտնուած գիտական բառերը, որոնք միեւնոյն փրանսերէն բառին կը համապատասխանեն, իրարու դիմաց շարել հեղինակներու անուան տակ. պիտի տեսնէիք տարօրինակ տարբերութիւններ եւ ծիծաղելի հակասութիւններ, սխալ գործածութիւնով բազմաթիւ գաւառական բառեր։ Բայց այդ բառարանները մասնաւոր հետազօտութիւններու թողլով, պահ մը մեր դասագրքերուն մէջ գտնուած գիտական բառերով եւ բացատրութիւններով կը զբաղինք»։

Եւ Պ. յօդուածագիրն ահա մաս առ մաս կը դնէ այդ փրանսական բառերն իրենց հայերէն երկու, երեք, չորս, մինչեւ հինգ էջը համապատասխան բառերով։

Իմ կարծեօք՝ մինչեւ որ ձեռնհաս գիտուն անձեր՝ գիտական բառերու բառգիրք մը չյօրինեն, արդէն յօրինուած բառերը մաղելով, նորեր հնարելով եւ ի հարկին օտար բառերն (յունական կամ լատինական) ընտրողութեամբ եւ կարելի եղածին չափ հայացնելու պայմանաւ ընդունելով, կարելի չպիտի լինի փափաքելի նոյնութիւնն հաստատել մեր գիտական լեզուին մէջ՝ որ այժմ խառն ու չփոթ անցման շրջան մը կը բոլորէ։

(Արեւելեան Մամուլ) ԱՊՐՍԱՄ

ՑՈՒՑՔ ԼՈՆՏՐԱՅԻ (*)

Գործաւորաց խմբի մը քովէն անցնելով, լսեցի որ մին գաղղիերէն կը խօսէր. կանգ առի եւ հարցուցի թէ այն մօտիկ շէնքը արդեօք Հնդկաստանի մթերանո՞ցն էր։

Նա՝ փոխանակ պատասխանի՝ կրկնեց հարցումս.— Այն մօտիկ շէնքը արդեօք Հնդկաստանի մթերանո՞ցն էր.— եւ այնպիսի կերպով երեսս նայեցաւ՝ իբր թէ ըսել ուզէր, թէ ես խենդ էի։

—Բայց է՞ թէ չէ՛։

—Բայց դուք, սիրելեալ տէր իմ,— պատասխանեց ինձ ծիծաղելով,— կերեւի թէ բնաւ գաղափար չունիք թէ ի՛նչ է Լոնտրա քաղաքն։ Սա Լոնտրայի մթերանոցն է։

—Դի՛ւ Լոնտրայի մթերանոցը. բայց կէս ժամ կ'ընէ որ անոր դրան առջեւէն անցայ։

—Եւ այդու ի՛նչ ըսել կ'ուզէք. չէ՞ք գիտեր թէ Լոնտրայի մթերանոցի միայն ծխախոտներու մասը մէկ անգղիական մղոն երկայնութիւն ունի։

— Ապա ո՞րչափ պէտք է գնալ Հնդկաստանի մթերանոցը հասնելու համար։

— Նաւակո՞վ թէ շոգեկառօք կ'ուզէք երթալ։

— Ոտքով կ'ուզեմ երթալ։

Ոտքերուս նայեցաւ նա։

— Ձի՛մ գիտեր ..., պատասխանեց, բայց կարծեմ թէ չորս կամ հինգ մղոն ճանապարհ կայ։

— Այս չորս կամ հինգ մղոն տեղւոյ մէջ ի՞նչ կայ։

— Կը գտնուին տուներ, մթերանոցներ, շտեմարաններ, գործատուններ, արուեստանոցներ։

— Առա՞նց ընդհատութեան։

— Այո՛, առանց ընդհատութեան։

— Արդեօք Հնդկաստանի մթերանոցէն ո՞ւր կ'երթցուի։

— Հնդկաստանի մթերանոցէն կ'երթցուի Արտաքին մթերանոցը։

—Արտաքին մթերանոցը հասնելու համար ո՞րչափ կայ։

—Գրեթէ ուրիշ հինգ մղոն եւս։

—Միշտ տուներո՞ւ եւ արուեստանոցներո՞ւ միջէն։

—Այո՛, միշտ տուներու եւ արուեստանոցներու միջէն։

—Արտաքին մթերանոցէն ո՞ւր կ'երթցուի։

—Արտաքին մթերանոցէն կ'երթցուի մինչեւ Կրինուիչի դիմացը։

—Եւ ո՞րչափ տեղ է։

—Երկու կամ երեք մղոն։

—Միշտ բնակութեա՞նց միջէն։

—Այո՛, միշտ բնակութեանց միջէն։

—Կրինուիչէն ո՞ւր կ'երթցուի։

—Կրինուիչէն կ'երթցուի Արեւելեան Հնդկաստանի վաճառաբերութեան մթերանոցը։

—Եւ ո՞րչափ հեռու է։

—Գրեթէ ութ մղոն։

—Միշտ տուներո՞ւ եւ արուեստանոցներու միջէն։

—Այո՛, միշտ տուներու եւ արուեստանոցներու միջէն։

—Եւ յետո՞յ։

—Եւ յետոյ կը շարունակուի։

—Եւ ո՞ւր կը վերջանայ։

—Ո՞վ գիտէ։

Այս անգամ ես ալ նայեցայ ոտքերուս։ Շնորհակալութեամբ զատուեցայ գործաւորէն, եւ չուառած դանդաղ քայլերով ետ դարձայ, ըսելով ինքնիրենս. Ո՜հ, ո՛րչափ խաբուեր եմ եղեր. եւ ես կը կարծէի ոտքերովս Լոնտրա գալ եւ պտոյտներ ընել։

Դարձայ անցայ ձկնարանէն, անցայ Լոնտրայի — Կամրջի դիմացէն, եւ սկսայ երթալ դէպ ի քաղաքին կեդրոնը։

Երբոր հասայ ի Փլիտ—Սթրիթ, սկսեր էր արդէն մեծ անցուդարձն։

Այն ժամանակ տեսայ Լոնտրան։

(*) Շար. շաբաթ աւուր թիւէն։

ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐՆ Ո՞ՐՉԱՓ ԿԱՊՐԻՆ

Ֆրանսական առողջաբանական թերթ մը կենդանիներու կենաց երկարութեան վրայ խօսելով կըսէ — Թէեւ մարդս այլազան տարիք ունի, բայց կենդանիներն՝ որ նոյն տեսակին կը պատկանին՝ գրեթէ միեւնոյն կենաց երկարութիւնն ունին։ Իրաւ է որ մեզ ծանօթ առտնին կենդանիներու կեանքն որքան կ'տեւէ կրնանք ճշտիւ գիտնալ, մինչդեռ վայրի անասուններուն որոշապէս յայտնի չէ։ Նապաստակն ու խոզն կապրին ութը տարի, սկիւռն ու ճագարն ութ, կատուն՝ ինն կամ տասն տարի, շունը տասն կամ տասներկու, առիւծը տասնչորսէն մինչեւ տասն վեց տարի, պաճարն տասնհինգէն մինչեւ տասն ութ տարի, արջն ու գայլն՝ քսան, եղջերուն քսանհինգ, էշն ու ձին քսանհինգէն մինչեւ երեսուն տարի, առիւծն երեսունէն քառասուն։ Փղին կենաց երկարութիւնն անստոյգ է։ Արիստոտելի, Պիւֆոնի եւ Պիւվիէի նայելով՝ մինչեւ երկու դար կ'ապրի, կան հեղինակներ որ չորս հինգ դար կըսեն։ Պարսից յաղթելէն ետեւ՝ Աղեքսանդր արեգական նուիրեց փիղ մը որ Այաքս անունը տուաւ. ու անոր վզէն արձանագրութիւն մը կախելէն ետեւ՝ ազատ թողուց։ Այդ կենդանին 350 տարի ետքը գտնուեցաւ։ Հիներն առասպելական կեանք մը կ'տային եղջերուին, բայց Արիստոտել կ'յայտնէ թէ այդ կարծիքը հիմ չունի։ Պիւֆոն կըսէ թէ եղջերուն հինգ վեց տարուան մէջ իր կատարեալ հասունութիւնը կ'ստանայ եւ նոյն շրջանին եօթնպատիկն, այս է երեսուն կամ քառասուն տարի կ'ապրի։

Թէեւ ճշգրիտ գիտողութիւններ կ'պակսին, բայց գիտենք որ ձուկերն, մանաւանդ մեծ տեսակներն՝ շատ երկար կ'ապրին։ Պէյքընի նայելով՝ օձաձուկն վաթսուն տարին կ'բռնէ։ Գիտուած է որ ծածանն հարիւր յիսուն տարի կ'ապրի եւ այնպէս երեւցած է Պիւֆոնի որ այդ տարիքին մէջ սովորական ծածանին պէս աշխոյժ է եւ դիւրաշարժ։ Դիփինը, Թառափն ու շանաձուկը դարէ մ'աւելի կ'ապրին եւ շատ կ'խոշորնան։ Գտնուած են գայլաձկներ որ 1000 լիպրա կշռած են, որմէ կ'հետեւի թէ երկար կեանք մ'ունեցած են։ Գայլաձուկ մը զոր բռնած են ի Քէզէր-Լատէրն 1447ին 11 ոտք երկայնութիւն ունէր եւ 330 լիպրա կ'կշռէր։ Իր ականջէն կախուած ունէր կապարեայ օղակ մ'արձանագրութեամբ մ'որ յայտնէր թէ 261 տարի ապրած էր։ Պալէնայի որսորդներ բեւեռային մեծ պալէնաները ջնջած են. ահագին մեծութիւն ունէին երբեմն այդ կենդանիներն։ Հաւանական կ'թուի թէ շատ դարեր կ'ապրին եւ թէ կարող են մինչեւ հազար տարին բանել։ Ձկան կենաց երկարութիւնը կը վերագրուի իր զարգացման երկար տեւողութեան, իր թեթեւ բարեխառնութեան եւ տկար կենսականութեան։

Միւս կողմէ՝, կենդանիներու ուրիշ դասակարգ մը կ'տեսնենք որոց կիրքը բուռն է, կենսական ոյժն գործօն եւ դարձեալ երկար կ'ապրին. այս կենդանիներն են թռչունները։ Սակայն ճշդիւ չգիտցուիր թէ որքա՛ն կ'ապրին։ Կ'տեսնենք միեւնոյն ծիծառներն որ շատ տարիներ իրենց սովորական բոյները կ'դառնան։ Վիեննայի մէջ արծիւ մը 103 տարի ապրեցաւ։ Ըստ Պիւֆոնի՝ ագռաւի մը կեանքն 108 տարի կ'տեւէ, եւ բնաւ պատճառ մը չկայ, Հեզիոդոսի պէս, անոր 1100 տարի տալու։ Թութակ մը 100 տարի ապրած է։ Բնապատում մ'որու վկայութիւնը կասկածելի չէ, Ուիլլուկպի, փաստով կ'հաստատէ որ սագ մը հարիւր տարի ապրած է, եւ Պիւֆոն չըվարանիր հաստատել թէ կարապի կեանքն աւելի երկար է։ Կան հեղինակներ որ անոր երկու երեք դար կ'տան։ Մալէզոն կարապի մը կմախքն ունէր եւ այդ կարապըն 307 տարի ապրեր էր։ Այս բաւական է հաստատելու թէ աւելի մեծ կենդանիներու, եւ յատկապէս թռչուններու մէջ կենաց տեւողութիւնն, իրենց մեծութեան վերաբերութեամբ, շատ երկար է։ Ընդհակառակն, կարճ է միջատներուն մէջ։ Ասոնցմէ շատերն հազիւ ամիս մը կ'ապրին, քիչեր՝ մի քանի տարի, մինչդեռ օրուաններն հազիւ տասն երկու ժամու կեանք ունին, եւ այս սուղ միջոցին բնութեան պահանջած պաշտօնները կ'կատարեն. կ'ծնին, կ'արտադրեն եւ կ'մեռնին։

ԹԷ Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ՀԱՐԻՒՐ ՏԱՐԻ ԱՊՐԻԼ

Ամերիկեան լրագրի մը մէջ հրատարակուած է թէ հարիւր տարի ապրելու համար պէտք է բացօթեայ աշխատիլ։ Յօդուածին տէրը՝ Պ. Ֆրէնչ քառասուն երեք տարուան մէջ վիճակագրութիւն մը պատրաստած է թէ Մասաչուսէթի մէջ մեռած մարդոց տարիքն ու արհեստն ի՛նչ է։ Արդիւնքը սա եղած է թէ երկայնակեցութեան միջին տարիքն է յիսուներմէկուկէս։

Երկրագործներու, որք բացօթեայ կաշխատին, երկայնակեցութեան միջին տարիքն է՝ 66, մեքենագործներուն ու հիւսներունը՝ 54 եւ միւս արհեստներն ալ՝ 52։ Գրասենեակի պաշտօնեաներն ընդհանրապէս՝ 49։ Կօշկակարները, ատփիչներն եւ նստուկ կեանք ունեցող ուրիշ արհեստաւորներ, 45։ Իգական սեռը՝ սպասուհի, գործաւոր եւ այլն՝ 39։

(3)

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԴԱՇՏԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՆՈՐԱՎԷՊ

ԲՐՕՍԲԵՐ ՎԻԱԼՕՆԻ

—Խեղճ Ֆիլիպեր, ըսաւ Պ. տը Թէրվիլ, եթէ մեկտեղ ըլլար աւելի գոհ կըլլայինք։

—Շուներս ձեր կարծիքէն չը պիտի ըլլային, սիրելիս, պատասխանեց օգնականը, խեղճ կենդանիներն արդէն տեղ չունին։ Բայց Ֆիլիպեր առանձնակի մնաց, գոնէ պայուսակները ձեռքին մօտ են, ահա առաւելութիւն մը ուստից զիս զրկեց սպասաւորդ։

—Ո՞ւր կուզէիք որ դնէր, կրնա՞ր միթէ անոր պէս բարձր կապոց մը ոտուքներուն մէջ պարտկել։

Եօժէն պատասխանելու տեղ ետ մղեց Սիլվէսթրը, որ դռնակէն դուրս նայելու համար առաջ թաթերը տիրոջը ծունկին վրայ կը դնէր։

Ճամբան լռութեամբ անցաւ, բաց ի հարիւրապետին ըրած մէկ քանի հարցումներէն՝ այն երկրին վրայօք ուստից կանցնէին, մէկ քանի յուշարարութիւններէ կամ գգուանքներէ, զորս ըրաւ Եօժէն իր երկու շանց։ Ուղեւորք Օրլէանի մէջ Պօ-լ-դ'Օրի պանդոկն իջան։ Ճաշէն ետք, օժանդակ դատաւորը իր ընկերոջ դարձաւ ըսաւ.

—Ցաւկնին կապուած շուներ տեսայ, քաղաքին մէջ անշուշտ մսի կտորներ նետած ըլլալու են, երթանք պառկինք։

Շարլ յիշեց Ֆիլիպերի զեկոյցներն, բայց անոնցմէ օգուտ քաղելու առեն անցեր էր արդէն։

—Երթանք պառկինք։

Եօժէն լաւ ճաշ մը ընելէ ետեւ իր ընտանիքը տեսնել կ'երթար, շուները բոլորտիքն էին եւ պայուսակները մառզուած, ուստի յաղթութեամբ վաղնջական երգ մը կը սուլէր իրենց տրուած սենեակին մէջ, ուր երկու անկողին կար, մերթ ընդ մերթ կընդմիջէր իր գգուանք բացագանչելով իր շուներուն։

—Դժբաղդ Իտա, ո՛հ խեղճուկ Սիլվէսթրս, երկու քաջ շունի՛ք։

—Քա՛ջ, կարելի է, բայց սոսկալի կերպով յոգնած, պատասխանեց հարիւրապետը։

—Սիրելիս, վրայ բերաւ դատական օժանդակը համակերպմամբ, վախնամ թէ մի գուցէ տաղտկացունեն ձեզ շուները, ուստի պիտի տանիմ տանիմ։

Սպան չի պատասխանեց, ըստ որում այս որոշումն արդէն իր սրտին համեմատ էր. Եօժէն դուրս ելաւ, շուներուն սուլեց եւ զանոնք ետին ձգած նրբանցքէն երկնցաւ, սանդուղէն վար իջաւ, գաւիթէն անցաւ, եւ կառքերուն կայանին դուռը բացաւ։ Շատ չանցած կրկին ներս եկաւ առանձին, պառկեցաւ եւ քնացաւ, կարասիի մը վրայ վառ մոմ մը թողելով. քիչ քիչ աղմուկները դադրեցան պանդոկին մէջ։

Կէս գիշերի միջոցներն սպան ընդոստ արթնցաւ։ Ողորմուկ կրկնաձայն ցայգանուագ մը կը նուագուէր։

Պատուհան մը բացուեցաւ, յետոյ երկու ուրիշ սպառնալից կշտամբանքներ եղան թէ՛ շուներուն եւ թէ՛ անոնց տիրոջը. ուրիշ պատուհաններ ալ բացուելուն վրայ, հարիւրապետը սկսաւ լրջաբար կասկածիլ, թէ ցաւալի բան մը չի պատահի։

—Եօժէ՛ն, կը լսե՞ս, պոռաց։

Օժանդակ դատաւորը ընդոստ արթննալով, աչքերը շփեց, ականջ դրաւ եւ ժպտեցաւ։

—Ի՞նչ պիտի ընէք, հարցուց սպան։

—Պիտի թողում որ անոնք պոռան եւ միւսներն ալ երգեն. երբ յոգնին, ամենն ալ կը լռեն։

—Ձեր շուներուն քով գացէ՛ք մէյմը։

—Չէ, չէ՛, երթալ զանոնք առնելու համար պէտք կըլլայ բակէն անցնիլ, իսկ ես այդ համարձակութիւնը չունիմ։

Բայց զանգակի ձայներ սկսան զարնուիլ ամեն դին։

—Ասիկա չի կարծածէս աւելի լրջօրէն կըլլայ, մրմնջեց օժանդակը։

Հետեւաբար ելաւ՝ սիրտը նեղանալով եւ պատի մէջ յօրինուած պահարանին մէջ դնելով վառուած աշտանակը, ինք, դուրսի մթնշաղի պաշտպանութեամբ դուռը մեղմիկ մը բանալով նրբանցքէն դուրս սողաց։

Հազիւ թէ Եօժէն կառքին կայանին դուռը բացեր էր, Պ. տը Թէրվիլ ջուրի աւելի ձայն մը լսեց որ սալարկին վրայ կաղողէր։

Իտա տեսնուեցաւ սենեակին մէջ, յետոյ Սիլվէսթր, որ ջրաթաթաւ եղեր էր, տէրերնին ներս մտաւ բարկութենէն մոլեր դարձած, բայց առանց բերնէն խօսք մը հանելու, մինակ հագածները քամելով աթոռներուն վրայ տարածեց։

Սպան չի քնացաւ, եւ կեանքի փոփոխականութեան վրայ մտածեց, բայց այս փոփոխականութեան մէջ դասեց շուներն եւ ճամբորդութեան ընկերներն։ Արեւածագին, զանգակը զարկաւ եւ ձի ապսպրեց։

Բ.

Շարլ եւ Եօժէն Պլուայի մէջ Թէթ-Նուար պանդոկն իջեւանեցան։ Սպային կառքը լծուած, Լուարի ափանց վրայ երկու երիտասարդներուն կը սպասէր, որոնք վերջին անգամ մ'ալ դղեակին այցել կուզէին։ Պաթիսթ, մերթ ընդ մերթ կառքի կինջեցներ կառքին մէջ տեղաւորուած շուներուն։ Օգնական դատաւորը հասաւ, մէկ քանի քայլ հեռուէն կը հետեւէր հարիւրապետին, որ կերեւայ թէ Թուրէնցիին չափ փոյթ չունէր մեկնելու։

—Լուարը դիտելու համար շատ ժամանակ ունինք, պոռաց Եօժէն, ըստ որում մինչ Թուր անոր եզերքէն պիտի իջնանք։

Հարիւրապետը փութացուց քայլերը։

—Աճապարենք, ըսաւ օժանդակը, երեք օր է որ ահա հոս վար դրիք զիս, ի՛նչ ընելու համար... ընտանիքս ինձ կը սպասէ։

Երբ կառքին քովը հասնելով պիտի հեծնէին, դատաւորը կանգ առաւ, ինչու որ կառք մը գալով Օրլէանէն պանդոկին կամարին տակ կը մտնէր։ Սոյն կառքին մէջ փառաւոր երեւոյթով տիկին մը եւ տասնեւութէն քսան տարու աղջիկ մը կար։

—Բերեցիկ կի՛ն, ըսաւ Պ. տը Թէրվիլ։

—Աղէկ, ըսաւ Եօժէն, եթէ այդպէս կը կարծէք, թերեւս զիրար կը ճանչնաք։

Սպային պատասխանը բերնէն չէր ելած, Եօժէն արդէն բակն էր, գրեթէ ժամանակին հասաւ տեսնելու համար անցորդուհիներուն կառքէն իջնելնին, որոնք բնաւ սպասաւոր չունէին հետերնին։ Օժանդակն յարգութեամբ մօտեցաւ եւ տարեցին նուիրեց իր թեւը։ Այս արարողութեան համար այնպիսի բնորդական ծառայութիւն ընել կը թուէր, որ ետ քաշուած ատեն պանդոկին սպասարկուները բարեւեցին զինքը։ Այդ րոպէէն սկսեալ Պ. տը Թէրվիլի կարելի չեղաւ ճամբայ հանել զալ Եօժէնն, ուստի պէտք եղաւ որ ձիերը բակին կայէն։ Իսկ Թուրցին բաթրօնեարկը փոքրիկ դահլիճի մը մէջ տեղաւորուեցաւ, փորձով գիտնալով որ այդ դահլիճին մէջ կը կենան ճաշի ժամանակ մեծատուն տիկինները։ Արդարեւ իրենց գալուստէն մէկ քանի վայրկեան յետոյ, օտարուհիք այդ բաժնեարկը մտան։

Աղջիկն հետաքրքրութեամբ դիտեց Եօժէնն, որ զինքը բարեւեր էր կէս-ծանօթ եղանակաւ. մէկ քանի խօսք ըսաւ մօրը, այն ալ երիտասարդին սկսաւ հարցումներ ընել։

—Այս գաւառն անշուշտ ձերն ալ է, պարո՛ն, ուստի այդ պարագային մէջ Պըլուայի շրջականներուն վրայ մեզի տեղեկութիւն տալու չափ հարկաւ բարեյօժար պիտի գտնուիք։

—Պլուա իմ ծննդավայրս չէ՛, պատասխանեց օգնականը, բայց ես Վանտօմ մեծցած եմ ուսկից գացած եմ միայն Փարիզ, իրաւագիտութիւն սորվելու համար, եւ որովհետեւ իրաւագիտութիւն սորվելէս ետեւ պէտք եղած է որ Մօնթարժի բնակիմ, Պլուան ալ ճամբուս վրայ կ'իյնայ իմ տարեկան այցելութիւնս ընելու համար իմ ընտանիքիս։ Արդ այդ քաղաքին շրջակայից վրայօք կրնաք ինձ հարցումներ ընել։

Մօնթարժի բառին վրայ անծանօթները ակնարկ մը փոխանակեցին։

—Թերեւս Թուրցի՞ էք, հարցուց աղջիկը վարանելով։

—Իրօք Թուր իմ երկիրս է։

—Եւ հոն կերթա՞ք ձեր ընտանիքքո՞վ, ըսիք։

—Ներեցէ՛ք, հոն ընտանիքիս կերթամ ըսի։ Ես ամուրի եմ ցնոր տնօրինութիւն, հիմակուհիմա առանձին կ'ուղեւորիմ։

Աղջիկը շարժում մը ըրաւ։

—Ձեզ մէկու մը հետ տեսնել կարծեցինք, համարձակեցաւ ըսել աղջիկն։

—Բարեկամի մը հետ, այո՛, կը ճամբորդեմ։

—Հայրենակի՞ց մ'է, որ ձեզի պէս իր արձակուրդը ընտանիքին քով անցունելու կերթայ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 9,21 1896

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ՈՒ ՀԱԲԵՇՆԵՐԸ.—Նովէյ Վրէմիա ռուսական լրագիրը Իտալիոյ և Հաբէշստանի միջեւ առկախ վէճին վրայ յօդուած մը հրատարակած է որ՝ Մոսկովսկիյէ Վէտոմոսթիի խօսքին նայելով՝ կէսպաշտօնական ներշնչումով գրուած կ'երեւի։ Ռուս թերթը յոյս կը յայտնէ թէ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ խաղաղարար կարգադրութիւն մը պիտի ըլլայ և թէ, այդ պայմանով, Իտալիա դուրս չի պիտի ձգուի մեծ Տէրութեանց շարքէն։ Այսօր աներկբայօրէն յայտնի է որ Մենելիք թագաւորը կ'առաջարկէ այնպիսի պայմաններ զորս Իտալական կառավարութիւնը կրնայ ընդունիլ առանց վիրաւորելու ազգային արժանապատուութիւնը։ Հաբէշստանի վեհապետին կողմէ պատերազմական մեծագումար տուգանք մը կամ գերիներուն արձակման համար ծախք մը պահանջուելու զրոյցները Ռուտինիի նախարարութեան հակառակորդներուն կողմէ յերիւրուած ու հրապարակ հանուած են, արգիլելու համար հաշտութեան կնքումը որ Պ. Քրիսբիի քաղաքականութեան դատապարտութիւնը պիտի ըլլայ։

Մենելիք չի փափաքիր բնաւ դրամական շահ մը ձեռք բերել իր պատերազմական յաղթանակներէն և պատրաստ է, հաշտութիւնը կնքուելուն պէս, Իտալացի գերիներն իրենց երկիրը վերադարձնել։ Այդ հաշտութեան հիմը պիտի ըլլայ սակայն, Ուչչիալիի դաշնագրին ջնջումը և Հաբէշստանի քաղաքական անկախութեան ճանաչումը Իտալիոյ կողմէ։

Նովէյ Վրէմիա հաւանական կը գտնէ որ Հռոմ ալ, ինչ ինչ պայմաններով, հանդիսավայր ըլլայ այն անցքերուն որոնք տեղի ունեցան ի Վիեննա ու Պրեսլաւ և պիտի ունենան քիչ ատենէն ի Բարիզ,—այն է Ցարին այցելութիւնն ընդունիլ։

ՑԱՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.— Ռուսիոյ Կայսեր՝ Շալոնի դաշտին մէջ տեղի ունենալիք մեծ զօրահանդէսին ներկայ գտնուելու որոշման մասնաւոր նշանակութիւն կը տրուի ի Ֆրանսա, իբրեւ հաւաստիք Ֆրանքօ-ռուսական յարաբերութեանց սերտութեան և հրապարակային յարգանք մը Ֆրանսական բանակին նկատմամբ։ Այդ զօրահանդէսին գլխաւորաբար պիտի մասնակցի վեցերրորդ զօրաբանակը որ յատուկ կարեւորութիւն ունի իբրեւ սահմանագլխոյ զօրաբանակ ու լաւագոյն կերպով մարզուած է։ Եօթնասուն հազար հոգի պիտի մասնակցին այդ զօրահանդէսին, ամբողջ Զ. զօրաբանակը, Բ. և Ե.ին մէկ մասը, ինչպէս նաեւ ալճէրիական, սբահի, զուաւ զօրքեր և այլն։

—Ինչպէս յայտնի է, Ցարին այցելութեան միջոցին ի Բարիզ, յաջորդաբար երկու ներկայացում պիտի տրուին, առաջինը Օբէրան և երկրորդը Գոմէտի-Ֆրանսէզը, որոնց մէկը կալա հանդամանք պիտի ունենայ և միւսը կէս-կալա (demi-gala)։ Այս երկուքին յատուկ արարողութեանց ու հանդիսաւորութեան սահմանը սապէս կը տրուի։ Առաջինը կը կազմակերպուի Հանրապետութեան Նախագահին արարողապետին կողմէ, մինչդեռ երկրորդը՝ Թատրոնին տնօրէնութեան կողմէ, գեղարուեստից նախարարութեան հսկողութեան ներքեւ։ Առաջինին համար հրաւիրագիրը կուղղուին կառավարութեան կողմէ. դեսպանական մարմինը, Խորհրդարանի անդամները, դատաւորական մարմինը և ուրիշ պաշտօնական անձինք կը հրաւիրուին ու կը բազմին իրենց աստիճանին համեմատ որոշուած տեղեր։ Այն անձնաւորութիւնը որուն ի պատիւ կը տրուի կալա ներկայացումը, կանխաւ որոշուած ժամուն կը կը հասնի և անոր ժամանումէն առաջ չի սկսիր ներկայացումը։ Բոլոր ներկաներուն համար պաշտօնական համազգեստը պարտաւորիչ է։ Երկրորդին համար այսքան էթիքէթ չի կայ ու ներկայացումը կէս-պաշտօնական հանդամանք մը կունենայ։ Վարագոյրը կրնայ բացուիլ այն անձին ժամանումէն առաջ որուն ի պատիւ կազմակերպուած է երեկոյթը։

ԲԷՏՐՍԲՈՒՐԿԷՆ կը ծանուցանեն Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Նէքլիւտոֆի մահը։ Վախճանեալը նշանաւոր իրաւագէտ մըն էր, իրեն մասնաճիւղ ընտրած ըլլալով եկեղեցական ճիւղը։ Երեսուն տարի պատժական իրաւաբանութեան ուսուցչութիւն ըրած է զինուորական վարժարանին մէջ։

ՄԱՏԱԿԱՍՔԱՐԻ Ֆրանսացի կառավարիչ Պ. Լառօշ ետ պիտի կանչուի, Կալլիէնի զօրավարին Թանանարիվ հասնելէն անմիջապէս ետք։ Իր հաւանական յաջորդը կը նկատուի Պ. Ռանշօ որ շատ լաւ կը ճանչնայ Մատակասքարը, 1886էն մինչեւ 1894 զանազան պաշտօններ վարած ըլլալով այնտեղ, ինչպէս՝ գեր-հիւպատոս ի Մաժունկա, հիւպատոս ի Թամաթավ և այլն։ Տիւշէն զօրավարի արշաւանքի ատենն ալ, արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուցիչ կարգուած էր։

ՇՈՒՎԱԼՈՖ կոմսը ապաքինած կը նկատուի, կը հեռագրեն Պէտրպուրկէ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարը որ Բարիզ կը գտնուէր, Պուքրէշ վերադարձաւ։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ռուսական դեսպան Քափնիստ կոմսը, որուն համար կըսուի թէ Լոպանոֆ իշխանին պիտի յաջորդէ, Պիարիձէն Բարիզ հասաւ սեպտ. 4ին։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 20 սեպտ. — Հանրապետութեան Նախագահը որսի գնաց ի Ռամպուլիէ, ընկերակցութեամբ արտաքին գործոց նախարար Պ. Հանօթօի, Պէտրպուրկի ֆրանսական դեսպան Մոնթեպելլօ կոմսին և սպայակոյտի պետ Պուաթէֆր զօրավարին։

—Բառնէյեն ծովակալն հիւսիսային նաւատորմին հրամանատար կարգուեցաւ։

—Բարիզի ռուսական դեսպանատան խորհրդական Պ. Կիրս հոս հասաւ, իր հետ բերելով Ցարին ու Ցարուհւոյն ըլլալիք ընդունելութեան փոխադարձման գիրը։ Ի Շէրպուր նաւային մեծ հանդէս մը պիտի կատարուի որուն պիտի մասնակցին 26 նաւեր։

ՔՈԲԷՆՀԱԿ.—Ռուսիոյ Կայսրն ու Կայսրուհին այս առաւօտ մեկնեցան դէպ ի Լէյթ (Սկովտիա)։ Շոգենաւը ճամբայ ելած ատեն, ժողովուրդէն ողջունուեցան։

ՊԵՐԼԻՆ. — Քաղաքական շրջանակներու մէջ դարձեալ զրոյց կը շրջի թէ Գերմանիոյ վարչապետ Հօհէնլօհէ իշխանը ի մօտոյ վերջնապէս պիտի քաշուի։ Իրեն յաջորդելիք հաւանական ընտրելիներուն մէջ կը յիշուին Հացֆէլտ կոմսը կամ Էօյլէնպուրկի դուքսը։

ՀՌՈՄ. —Պալտիսէրա զօրավարը թէ և զօրաբանակի հրամանատար անուանուեցաւ սակայն կը պահէ Էրիթրէի կառավարչութիւնը։

Ներքին լուրեր

ՀԵԼԼԷՆ ՀՐՈՍԱԿՆԵՐ.—Ցաւօք կը տեսնուի թէ, կըսէ Իգտամ, տակաւին հելլէն հրոսակներ այլեւայլ կողմերու մէջ խռովութիւններ յարուցանելու կը միտին, մինչդեռ մինչեւ հիմա օսմանեան զօրաց կողմէ քանիցս իրենց կրած պարտութիւնները նկատողութեան առնելով պէտք էր գիտնային թէ իրենց խռովարարական ընթացքն ապարդիւն է։ Վերջին լուրերու նայելով կայս. զինուորք Քէօփրիւլիւ գիւղին մօտ այդ հրոսակներու մէկ խումբին պատահելով, անոնց մէկ մասն սպաններ եւ մէկ մասն ալ ձերբակալեր են։

Եւրոպական լրագիրք կըսեն թէ Յունաստանի կառավարութիւնը հրաման տուած է Թեսալիոյ ու Ակառնանիոյ պաշտօնէից որ օսմանեան երկիրներէն դուրս ցրուած և Յունաստան մտած հրոսակները հալածուին ու ձերբակալուին։

Հելլենական կառավարութեան այս ընթացքն, որ սահմանակցային իրաւանց վրայ հիմնուած է, թէեւ շնորհակալութեան արժանի է, սակայն, կըսէ Իգտամ, այդ իրաւանց աւելի համապատասխան կըլլայ բնաւ առիթ չտալ որ հրոսակաց խումբերը օսմանեան սահմանագլուխն անցնին և փափաքելի է որ հելլենական կառավարութիւնն բուն իսկ այդ կէտին հոգ տանի։

—Վիեննայէն Սեպտ. 19 (Ն. Տ.) Թուականաւ հեռագիր մը, կըսէ Իգտամ, կը ծանուցանէ թէ Սէլանիկէն Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ լրագրոյն տրուած տեղեկութեանց համաձայն, անցեալ շաբթու կայս. զինուորաց և ապստամբներու միջեւ ընդհարումներ տեղի ունենալով, ապստամբներն բոլորովին նուաճուեր ու ցիրուցան եղեր են։ Կայս. Իրատէ մը համաձայն, ծանուցուեր է զինուորական պաշտօնէից որ ձերբակալուած ապստամբները պատժուին, ըստ զինուորական օրինաց։

—Իգտամի հաղորդուած ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մակեդոնիոյ կեդրոնը եղող Տօյրան գիւղին շրջակայքը վերջերս հարիւր քառասուն հոգիէ բաղկացեալ հելլէն հրոսակաց խումբ մը մտեր է, սակայն կայս. զինուորք անմիջապէս անոնց վրայ յարձակելով՝ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, մէկ մասը նուաճեր ու ցրուեր և միացեալ մասն ալ պաշարեր են Այատոփսոսի անուն տեղը։

—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի մէջ կը կարդանք թէ, կըսէ Իգտամ, Աթէնքէն առնուած տեղեկութեանց նայելով հելլէն հրոսակաց խումբ մը, որուն անդամոց մէկ քանին սպաննուած և մեծ մասն ալ վիրաւորուած էին, պաշարուելով բոլորովին ջնջուեր են։ Հրոսակներէն մեծ մասը սպաննուելով, ութ հատը գերի բռնուեր և հազիւ մէկ քանի հոգիներ կրցեր են ազատիլ։ Այս լուր հաստատուած է նաեւ Սէլանիկէն առնուած տեղեկութիւններով։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ նահանգաց քննիչ Շաքիր փաշա ձեռնհաս իշխանութեան ծանուցած է այն ծրագիրն, որ կը վերաբերի՝ Սըվազի ու Խարբերդի նահանգաց մէջ իր կատարած գործառնութիւններուն։

—Շաքիր փաշա Բ. Դրան մատուցած է ծրագրեր, որոնցմով առաջարկութիւններ կընէ՝ Էրզրումի նահանգին մէջ գտնուած հանքերը նոր դրութեանց համաձայն շահագործել տալու համար։ Ձեռնհաս իշխանութիւնը խորհրդակցութեանց ձեռնարկած է այդ ծրագրերուն վրայ։

Իգտամ կիմանայ թէ պէտք տեսնուած ըլլալով, Խարբերդի նահանգին մէջ գտնուած ոստիկանաց թիւն աւելցուեր է։

Պ. ՀԷՐԲԷՐԹ, անգլիական դեսպանատան խորհրդականը, որ Սըր Ֆիլիպ Քըրրիի բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն վարեց, և որ դեսպանին ժամանումէն երկու օր յետոյ Լոնտոն ուղեւորեցաւ, Վիեննա հանդիպեր և տեսակցեր է Աւստրօ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսին հետ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանատան Տրախօր պահականաւուն հրամանատարն ու կինը և նոյն դեսպանատան պատուակալ քարտուղար Պ. Պրաթ, կըսէ Իգտամ, անցեալ օր Խասգիւղ գացին և մէկ քանի տեղերն այցելեցին։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պառոն Ֆօն Գալիցէ ու կինը շաբաթ գիշեր սեղան մը տուին իրենց ամարանոցին մէջ՝ ի Պէօյիւքտէրէ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հաղորդած էր Դատական նախարարութեան, Սէլանիկի կուսակալութեան մէկ տեղեկագիրը թէ ի հրամանի տրուած տասանորդի տրոց մուրհակներու մասին պէ՞տք է գործադրել այն որոշումը, որուն համաձայն, հրաժխաւորութեան գրերու գործողութիւններն աւարտելէ յետոյ, բնագիրները նօտարաց քով կը պահուին և վաւերական պատճէնները տէրերուն կը յանձնուին։

Դատական նախարարութիւնը պատասխանած է թէ այդ կանոն վերաբերութիւն չունի վերոյգրեալ տասանորդի տրոց մուրհակներուն, այլ կը պատկանի այն թուղթերուն, որք նօտարներու կողմէ կը պատրաստուին և կամ դուրսէն իրենց կը տրուին պահուելու համար։

ՌԷԺԻԻ վարչութեան օգոստոս ամսուան հասոյթը 172,000 ոսկի եղաւ՝ անցեալ տարուան նոյն ամսուան հասոյթէն 34,000 ոսկի պակաս։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹ.—Ընկալագրի յատուկ չեքերու բուններուն՝ պաշտօնական մուրհակներուն վրայ, դրոշմաթուղթի օրինաց համաձայն և համեմատական դրութեամբ դրոշմաթուղթ կը փակցուի։ Արդ, ձեռնհաս իշխանութենէն հրահանգ խնդրուած է որ ատոնք երբ կառավարական արկղերուն ներկայացուին, եղած վճարմանց համար հա՞րկ է նորէն դրոշմաթուղթ փակցնել թէ ոչ։

ՕՍՄ. ՄԱՐՏԱՆԱՒՔ. — Ոսկեղջիւրի մէջ գտնուած օսմ. մարտանաւերն մի առ մի Թէրսանէի աւազանները քաշուելով կը մաքրուին։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը ծրագիր մը մատոյց Բ. Դրան։ Այդ ծրագիր ցոյց կուտայ այն միջոցներն, որք ձեռք պիտի առնուին, որպէսզի մաքսային նոր սակացոյցը երբ գործադրութեան դրուի, օտար ապրանքները դասուին՝ անոնց նմանը եղող տեղական ապրանքներէն։

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր որ մանկաբարձ կանանց յատուկ վարժարան մը հիւանդանոց մը հաստատուի։ Արդ, Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած կայս. Իրատէով, մինչեւ որ այդ հաստատութիւնը կառուցուի, պէտք եղածը պիտի կատարուի բժշկական վարժարանի մօտը գտնուած մանկաբարձութեան յատուկ շէնքին մէջ և ուսանողի ու հագուստի յատուկ ծախքերը պիտի մատակարարուին բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին հիմնադրամէն։

ԳՕՍՕՎԱՅԻ կուսակալ Հաֆըզ Մէհմէտ փաշա՝ նահանգին քաղաքային քննիչ Ահմէտ Արիֆի պէյ՝ և Բրիշթինայի կառավարիչ Ըրֆընէտտին պէյի հետ Ձիւպէշէ գացեր է։

ԱՖՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԻՍՈՅ քաղաքին մէջ թրամուէյի գիծ մը հաստատելու համար մենաշնորհ խնդրուած էր։ Հանրօգուտ շինութեանց ժողովը, քննելով այդ խնդրոյն վերաբերեալ գրութիւնները, նպաստաւոր որոշում մը տուաւ։ Այդ թրամուէյի կառքերը առ այժմ ձիերու միջոցաւ պիտի քաշուին և ապագային արտօնութիւն պիտի տրուի շոգիի և կամ ուրիշ միջոցի մը գործածելու համար։

ԱՆՑԱԳԻՐ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնը իրեն եղած հարցման մը պատասխանելով, ծանոյց թէ անցագիր չունեցող և կամ արձանագրել չտուող կիներէն պէտք չէ դրամական տուգանք առնուիլ, ինչպէս կըլլայ Օսմանեան Թէզքէրէի չունեցող կանանց համար։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազը, կըսէ Իգտամ, գրած է Բէօջէհիսարի ընդհանուր դատախազի օգնականին՝ դատարանի ներկայացնել Էսկիշէհիրի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր Թեւֆիք էֆէնտին, որ ամբաստանուած է թէ իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած մէկ քանի անձեր արձակած է։

ԲՐՈՒՔՍԷԼԻ օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ կայս. թիկնապահ Ռաիֆ պէյ գացած է՝ յանուն կայս. կառավարութեան ներկայ գտնուելու՝ Պելճիքայի զինուորաց կողմէ կատարելի ռազմափորձերուն։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին մէջ անցեալ մայիս ու յունիս ամիսներուն 4354 ծնունդներ և 3538 մահեր պատահեր են։

ԿՐԵՏԷ.—Իգտամ կիմանայ թէ Սուտայի նաւահանգիստը ժամաներ են երկու ֆրանսական, մէկ անգլիական, մէկ աւստրիական և մէկ ռուսական մարտանաւեր։

ՖԱԹՈՒՐԱՆԵՐԸ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնն, իրեն եղած հարցումի մը պատասխանելով, ծանոյց թէ ֆաթուրաներն այն ատեն դրոշմաթուղթի ենթակայ են, երբ ապրանքներու հաշւոյն դրամ առնուած ըլլալու մասին ծանօթութիւն մը գրուած ըլլայ անոնց վրայ։

ՆՈՐ ԿՇԻՌՆԵՐ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ ծանոյց թէ, ըստ որում նոր կշիռներու և չափերու գործադրութիւնն սկսած է հիմակուան ներկայ տարիէն ի վեր, հետեւաբար այն կշիռներն ու չափերն, որք հինն ու նորը միանգամայն ցոյց կուտան, պիտի սրբագրուին՝ այսինքն հինը ցոյց տուող մասը պիտի ջնջուի և հաւասարակշռութենէն պակսած մասին տեղ օձակ մը և կամ ուրիշ նիւթ մը աւելցուելով պակասը պիտի լրացուի։ Նոյնպէս հոգ պիտի տարուի որ հինին ու նորին միջեւ եղած տարբերութենէն ժողովուրդը չխաբուի, այսինքն՝ օրինակի համար հին օխան կամ կանթարը հինգ դրուշի ծախուած նիւթ մը պիտի ծախուի նոր կշիռին կամ չափին համապատասխանող գինով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ արտաքին գործոց նախարարութեան առաջին քարտուղար Պ. Պրաքալօֆ առջի օր մայրաքաղաքս եկաւ։ Պ. Պրաքալօֆ նախապէս Կ. Պոլսոյ պուլկարական գործակալութեան առաջին քարտուղարն էր։

ԳԱՍԱԲԱ—ԻԶՄԻՐԻ երկաթուղւոյն Օգոստոս 31ին (Ն. Տ.) աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 604,700 դրուշ։ Վերջին 24 շաբաթներուն հասոյթն է 788,277 դրուշ։

ԽՈՋԿԱՂԻՆ.—Այտընի նահանգին երկրական 1311 տարւոյ խոզկաղինի տասանորդի տուրքն, որ ուղղակի գանձուած էր, 109,817 կենդինար 43 օխա արտադրած է, որ ծախուած է 49,000,523 դրուշի։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին թուզի տասանորդը ուղղակի պիտի գանձուի, որովհետեւ վարձակալութեան համար աճուրդի դրուելով իսկական գինը չէ գտած։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ անցեալ օգոստոս ամսուան պատահած մահերու թիւն է 144, որոց 25ն՝ իսլամ, 48ը՝ քրիստոնեայ և 71ը՝ հրեայ։

ՊԱՐՍԻԿ կառավարութիւնը Առիւծ և Արեւ պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրեց Խազինէի Մախսուսէի տնօրէն Ճօն Ավլամիտէս փաշային։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով գաւառները ծանոյց փութով ղրկել այն վիճակագրութիւններն, ուր պիտի նշանակուին տարափոխիկ հիւանդութեանց զոհ դարձող ինչպէս նաեւ ապաքինող անասնոց սեռն ու քանակութիւնը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Ռոպէ ու կինն և զինուորական կցորդ Պառոն Վիալա, որք բացակայ կը գտնուէին, մայրաքաղաքս դարձան։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Նանքօ անուն մէկը, որ Փաշա Պաղչէի յունաց եկեղեցիէն գողութիւն ըրած էր։

ԱՐԿԱԾՔ. — Պոլսոյ Պէշիքճիլէր թաղին մէջ առջի օրը Ղալիպ անուն տղայ մը թաղի ծառէ մը վար ինկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

— Շաբաթ օրը ժամը 5ին, Բերայի թրամուէյի բաց կառքերէ մին Ղալաթիաէն Բերա երթալու պահուն տոմսավաճառը եզերքը կեցած էր տոմսակ տալու, երբ հակառակ ուղղութեամբ եկող վարձու կառք մը զարնուելով տոմսավաճառին, որ ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ։

ԱԶԴ.

Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան

Արեւելեան երկաթուղեաց պարտաթուղթերու 160րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ Հոկտեմբեր 1 (Ն. Տ.) հինգշաբթի օր կէսօրին՝ Հանրային Պարտուց վարչութեան պաշտօնատան մէջ՝ աջակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքային։

Կ. Պոլիս 5/17 Սեպտ. 1896

ԱՌ ԾՆՕՂՍ

Ռոպէրդ Գոլէճի տնօրէնութիւնը իր վարժարանը մտնել փափաքող հայ ուսանողաց նոր դիւրութիւն մ'ալ կընծայէ այս անգամ, Գոլէճի նախկին ուսուցիչներէն Գառնիկ էֆ. Սիրունեանի պաշտօն յանձնելով, սուղ միջոցի մէջ, մասնաւոր ծրագրի մը համաձայն, Ուսումնարանի առաջին կարգի մուտ քննութեան պատրաստել այն ուսանողները՝ որոց միջոցը չի ներեր նախապատրաստական կարգերու երեք տարեշրջանները բոլորել։ Ժամանակն ու դրամը խնայել ուզողներու համար լաւագոյն առիթն է օգտուելու այս դիւրութենէն։

Սիրունեան էֆէնտի իրեն դիմողները կընդունի ամեն գշ. եշ. և չբ. կէս օրէ վերջ, իր գրասենեակը Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բէզճի-Աղա էֆ. խան թիւ 9, ուր արդէն տարիներէ ի վեր անգլիերէն լեզուն կաւանդէ, բազմաթիւ երիտասարդաց։ Փափաքողաց համար կրնայ այցելութեամբ ալ դասախօսել, մանաւանդ անոնց որք Գատըգիւղ և կամ Բերա կը բնակին։

616 7—14

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Պորտուր գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Իսփիրնէի նախնական դատարանին նախագահ Ալի Րաֆիք պէյ։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Դ. Զօրաբանակին 16րդ զօրաբաժինին՝ ի Սըվազ՝ հրամանատար Ֆերիգ Մէհմէտ Խուլուսի փաշային։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ պահեստի զօրաց 32րդ կիսաբաժնին՝ ի Թօքատ՝ հրամանատար Միրլիվա Հագգը փաշային։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Պոլսոյ նախնական դատարանին առաջին նախագահ Հայտար էֆէնտիին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Կրետէի կղզւոյն վարչութեանը համար հետեւեալ ծրագիրը պատրաստուած է, որուն պարունակած որոշումները տրուած են Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ և վաւերացած կայս. Իրատէով։ Այդ որոշմանց հիմ կը կազմէ 95 թուական կայս. Ֆերմանին գործադրութեանց վերանորոգումը։

Ա.—Կրետէի կուսակալը քրիստոնեայ պիտի ըլլայ և Տէրութեանց հաւանութեամբ Բ. Դրան կողմէ պիտի անուանուի հինգ տարի պայմանաժամով։

Բ.—Կուսակալը իրաւասութիւն պիտի ունենայ մերժելու ընդհանուր ժողովին կողմէ ընդունուած կանոնագրութիւնները։ Այն կանոնագրութիւնք, որք նպատակ ունին փոփոխելու կղզւոյն հիմնական օրէնքները, բացառութիւն կը կազմեն։ Ատոնք պիտի մատուցուին Վեհ. Սուլթանի կայս. վաւերացմանը։ Մերժման իրաւունքը երկու ամսուան պայմանաժամու մէջ ի գործ պիտի դրուի և այդ պայմանաժամուն անցնելէ յետոյ, այդ կանոնագրութիւններ վաւերացեալ պիտի նկատուին։

Գ.— Եթէ կղզւոյն մէջ շփոթութիւնք ծագին, կուսակալը պիտի կրնայ կայս. զինուորները գործածել՝ անդորրութիւնն ու խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար։ Իսկ խաղաղութեան միջոցին վերոյիշեալ զինուորք իրենց սովորական տեղերուն մէջ պիտի գտնուին։

Դ.—Կուսակալն ինքն ուղղակի պիտի անուանէ այն երկրորդական պաշտօնեաներն որոց ցուցակը ապագային պիտի պատրաստուի և պաշտօններն ալ պիտի սահմանուին։ Մեծ պաշտօնէից անուանումն, ըստ առաջնոյն, Վեհ. Սուլթանին պիտի պատկանի։

Ե.—Պաշտօններու երկու երրորդ մասը քրիստոնէից պիտի տրուի և մէկ երրորդն ալ իսլամներու։

Զ.—Ընդհանուր ժողովին անդամ ընտրելու գործողութիւնն և նոյն ժողովոյ գումարումները երկու տարին մէկ անգամ պիտի կատարուին։ Նստաշրջանը քառասունէն մինչեւ ութսուն օր պիտի տեւէ։ Ընդհանուր ժողովը պիտի ընդունի երկու տարուան նիւթացոյցն և հաշիւները պիտի քննէ։ Կուսակալին և կամ ընդհանուր ժողովոյ անդամոց կողմէ ներկայուած օրինական ծրագրերն ու առաջարկութիւնները, ժողովը պիտի խորհրդակցի և պիտի ընդունի՝ ներկայ անդամոց մեծամասնութեամբ։ Այն առաջարկութիւններն, որք կը վերաբերին փոփոխութիւններ ի գործ դնելու կղզւոյն հիմնական օրէնքներուն, պէտք է որ երկու երրորդ մասի մեծամասնութեամբ ընդունուին։ Ոև է նոր կանոնագիր, որ ընդհանուր ժողովին կողմէ ընդունուած չէ, չպիտի կրնայ գործադրութեան դրուիլ։

Է.— Նիւթացոյցին մէջ նշանակեալ ծախուց յաւելման վերաբերեալ առաջարկութիւնք պէտք է կուսակալին, կամ Իտարէի ժողովին և կամ ձեռնհաս դիւանին կողմէ ներկայացուին ընդհանուր ժողովին։ Հակառակ պարագային մէջ ընդհանուր ժողովը նկատողութեան չպիտի առնու զայն։

Ը.—1887 տարւոյ կայս. Ֆերմանին այն տրամադրութիւնը թէ կղզւոյն մաքսային հասոյթից կէսը պիտի յատկացուի կղզւոյն, նորէն գործադրութեան պիտի դրուի։ Մըխաստի ներածման տուրքը կղզւոյն պիտի պատկանի։ Բ. Դուռը ինքը յանձն պիտի առնու այն բացերն, որք առաջ գան՝ ընդհանուր ժողովին կողմէ չընդունուած նիւթացոյցերէն, սակայն նիւթական գանձէն կողմէ Կրետէի կղզւոյն փոխ տրուած գումարներն այդ բացերէն վար պիտի դրուին։

Թ.—Յանձնաժողով մը, որուն անդամոց մէջ եւրոպացի սպայներ ալ պիտի գտնուին, պիտի ձեռնարկէ ոստիկան-զինուորաց կազմակերպութեանը։

Ժ. — Յանձնաժողով մը, որուն անդամոց մէջ օտարազգի իրաւագէտներ ալ պիտի գտնուին, պիտի քննէ կատարելի դատական բարենորոգումները՝ պայմանաւ որ նախկին դաշնագրութիւններէ յառաջ եկած իրաւասութիւնք պահպանուին ամենայն բացայայտ եղանակաւ։

ԺԱ.—Կուսակալն, ըստ օրինի, պիտի արտօնէ գիրքերու ու լրագիրներու հրատարակութիւնը, տպարանաց հաստատութիւնն և գիտական ընկերութեանց կազմակերպութիւնը։

ԺԲ.—Բնիկ Պէնկազիի ժողովուրդէն եղող գաղթականք Կրետէի մէջ բնակութիւն չպիտի կրնան հաստատել մինչեւ որ կուսակալը չարտօնէ։ Կուսակալը արտօնութիւն ունի արտաքսելու այն անձերն, որք չեն կրնար ցոյց տալ ու հաստատել իրենց ապրուստի եղանակն և կամ անոնք, որոց ներկայութիւնը իրեն համար վտանգաւոր դատուի՝ հանրային անդորրութեան ու խաղաղութեան տեսակէտով, սակայն օտար հպատակներն կը պահեն իրենց ունեցած իրաւասութիւնները։

ԺԳ. — Սոյն տրամադրութեանց վաւերացումէն սկսեալ մինչեւ վեց ամիս ընդհանուր ժողովը պիտի հրաւիրուի ի նիստ գումարուելու և պիտի հրամայուի ընտրութիւններ կատարելու, ըստ տրամադրութեան 1888 տարւոյ կանոնագրոյն։ Մինչեւ որ ընդհանուր ժողովը գումարուի, կուսակալը՝ Իտարէի ժողովին միանալով՝ այդ տրամադրութեանց գործադրման եղանակը պիտի կազմակերպէ՝ առժամանակեայ որոշմնագրերով։

ԺԴ. — Տէրութիւնք վստահութիւն պիտի ցուցնեն թէ սոյն տրամադրութիւնք ամբողջովին գործադրութեան դրուած են։

Դիփլօ—Բի—ն. — Օտար տէրութեանց դեսպանք կարծիք յայտնած են թէ՝ վերջին դէպքերէն առաջ եղած վնասուց փոխարէն տրուելիք հատուցմանց համար՝ մաքսային տրոց վրայ յաւելում մը ընելու առաջարկը թոյլատու կերպով ընդունիլը՝ պատշաճ է, սակայն համոզում գոյացուցած են թէ անհրաժեշտ է որ վերոյիշեալ յաւելեալ տրոց գործածութեան եղանակը՝ ենթարկուի հիւպատոսաց խմբին ու հսկողութեանը։»

—«Ռուսական կառավարութիւնը Ս. Սթանիսլաւ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը տուաւ Բեգրպուրկի օսմանեան դեսպանատան նաւային կցորդ դեր-ծովապետ Մուսթաֆա էֆէնտիի, Ս. Աննայի երրորդ աստիճանը՝ զինուորական կցորդ հազարապետ Ճէմիլ պէյի և Ս. Սթանիսլաւի երրորդ աստիճանը՝ երկրորդ զինուորական կցորդ տեղակալ Էնվէր էֆէնտիի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշաններու գործածութիւնը։»

— «Սեպտ. 7 Թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Տիարպէքիրի, Վանայ, Ատանայի, Էնկիւրիի, Գոնիայի, Տրապիզոնի, Գասթէմունիի, Հալէպի, Պիթլիսի, Սըվազի, Պրուսայի, և Մուսուլի նահանգաց մէջ այ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Սեպտ. 9,21 1896

Անուանկն. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. Սէրի A } 1%	63	—
100			» » B } 1%	32	—
100			» » C	20	35
100			» » D գոցուած	20	33
400			» » D բացուած	20	34
100			» » D միջօրէ	20	27
100		1870	Ռումէլ. եկթ. գոցուած	96	—
Փր. 500			Ռումէլ. եկթ. բացուած	96	—
			Ռումէլ. եկթ. միջօրէ	95	—
Անկ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	80	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	7	25
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Շ. է Վ.	3	30
140	140	1878	Լաւրիումի	53	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	606	50
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ. 5%	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. %	7	50
500	500		Թրամուէյ (Պրթ. %	496	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	14	30
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	45
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովն. Ընկ.	4	25
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	359	—
			Քարափներու բաժնեթղթոց գին	10	—

ՄԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	8	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	5	40
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	32½
Փարիզ »	Ֆր.	22	92½
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք	Մարք.	18	57½

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	04
20 Ֆրանքնոց	87	36
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	35
Քրիմից	51	10
Ռուբլ Թղթադրամ	8	60
Մէճիտիյէ	108	05
Մանր արծաթ	103	10
Մէթալիք	98	30
Ոսկւոյ Ղալաթիոյ Սակարանի Տէքօռ	13	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ԲԱՐԻԶ 19 Սեպտեմբեր		
Քօնսոլիտ Օսմ. B Կնխկ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	19	75
D (Բացուած »	— —	—
D (Գոցուած »	19	45
Ռումելիի Երկաթուղի »	94	75
Բրիօրիդէ »	— —	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	460	—
Օսմանիյէ »	— —	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	343	50
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	542	50
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	15
» » 3½% »	105	65
» Իտալական »	88	40
Քրէտի Լիոնէ »	791	—
Քրէտի Ֆօնսիէ »	— —	—
Քօնդուար տ'Էսքօնթ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	530	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	19
ՎԻԵՆՆԱ 19 Սեպտեմբեր		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	49	90
Օսմ. Ռէժի »	161	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	119	90
» Փարիզի »	— —	—
ԼՈՆՏՈՆ 19 Սեպտեմբեր		
Քօնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	— —	—
» » B »	31	—
» » C »	— —	—
D (Բացուած »	— —	—
D (Գոցուած »	19	30
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխաւորեալ.	— —	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով	— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	11	50
Այտընի Երկաթուղի »	11	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	25
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քօնսոլիտէ »	105	—
Պուլկար. Փոխառ. »	94	—
» » Նոր 6% »	95	25
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	50
» » 5% 1884 »	— —	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	35
ՊԵՐԼԻՆ 19 Սեպտեմբեր		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	— —	—
Ռումելիի Երկաթուղի »	99	—
Անատոլուի Երկթղ. ½ Պրթղթ. »	— —	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	27
» Փարիզի » 3 ամիս	— —	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	— —	—

Աստի անտի

ԿՐՕՆԱՒՈՐՆԵՐԸ ԿՐՆԱ՞Ն ՀԵԾԱՆԻՒ ՆՍՏԻԼ

Մինչդեռ Ֆրանսայի մէջ խնդիր եղած է որ կրօնաւորներուն ներելի՞ է թէ ոչ հեծանիւ գործածել, Միացեալ Նահանգաց մէջ կրօնաւոր մը խնդիրին լուծեր է այդ խնդիրը։ Այդ կրօնաւորը, որ Քալիֆորնիայի մէջ կը բնակի, իր թեմերն այցելելու համար հեծանիւ կը գործածէ, որ առագաստ ալ ունի և երբ հովը նպաստաւոր ըլլայ կը բանայ զայն։ Առագաստին վրայ տասնաբանեայ պատուիրանքները գրուած են։ Կայմին ինչպէս նաեւ ուրիշ տեղերու վրայ Ս. Գիրքէն հատուածներ նշանակուած են։ Ամէնս, այս է այդ կրօնաւորին անունը, բաւական դրամ շահած է։ Իր ուղեւորութեան այդ եղանակին վրայ թէեւ շատ ոգանչացած է, սակայն առագաստէն գոհ չէ, որովհետեւ սպասուած արդիւնքը չտար, նոյն իսկ եթէ հովը նպաստաւոր ըլլայ։ Առագաստը ուրիշ անտեղութիւն մ'ալ ունի որ ձիերը կ'ահաբեկէ և այդպէս շատ մը արկածներու պատճառ եղած է։

ԺԱՄԵՐԸ ՄԵԴՐԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԾԵԼ

Ֆրանսացի երեսփոխան մը՝ Պ. Էթիէն խորհրդարանին պիտի ներկայացնէ ծրագիր մը, որով պիտի առաջարկէ մեդրական դրութեան վերածել նաեւ ժամերը՝ օրինակի համար օրը տասը ժամ ըլլայ՝ մէկ ժամը հարիւր վայրկեան և այլն։ Այդ կերպով կարգ մը թուաբանական խնդրոց լուծումն ալ պիտի դիւրանայ։

ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆԻ ԿԵՂԾ ՊԱՆՔՆՈՏՆԵՐ

Վերջերս ի Թուլուզ երեք տուներու մէջ, ուր խուզարկութիւններ կատարուեր են, երեւան հանուեր է ֆրանսական պանքայի պանքնոտներու կեղծը շինելու գործարան մը։ Հարիւր ֆրանքնոց հարիւր հազար պանքնոտներ գտնուեր են ինչպէս նաեւ մէկ միլիոն արժողութեամբ Ֆիլիկեան թուղթեր։ Նմանութիւնն այնչափ կատարեալ է որ ամենէն փորձ պաշտօնեաներն անգամ չեն կրցեր որոշել։

ԿՐԿՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ԴԷՊՔ ՄԸ

Մատրիտի մէջ այժմ խնդիր եղած է Լոճէնիօ զօրավարին կրկնամուսնութիւնը, որուն համար դատ բացուած է։

Դատ բացողն է Մատրիտի մէջ անուշեղէն վաճառող կին մը՝ Թոմասա Կարսիա Բուիզ որ վաթսուն տարեկան, կը յայտարարէ թէ 1853 ին Պիլպաօի մէջ ամուսնացեր է կօշկակարի մը հետ։ Քիչ յետոյ ամուսինն անյայտ եղեր և կերեւի թէ զինուոր գրուեր է. Երեսուն տարի լուր չէ առնուեր իրմէ։ Կինը 1885 ին իմացեր է թէ ամուսինը երկար տարիներ Քուպայի ու Փիլիպեան կղզիներու մէջ մնալէ յետոյ զինուորական բարձր աստիճանի մը հասած էր։ Տիկին Բուիզ երկար ուղեւորութիւններ կատարեր է անոր հետքը գտնելու համար։ Անցեալ Մայիս ամսուան տօնի օր մը Մատրիտի մէջ ճանչցեր է իր ամուսինը՝ յանձնին կիսաբաժնի զօրավարի մը։ Բաւական դժուարութիւններով կրցեր է անոր անունն իմանալ. այդ զօրավար իր ամուսինն էր, որ երկրորդ ազգամ ամուսնանալով իր կնոջ անունը կը կրէր։

Տիկն Բուիզ շատ մը նշաններ երեւան հաներ է, որք գտնուեր են իր ամուսնոյն մարմնոյն վրայ։

Այժմ դատական քննութեան ձեռնարկուած է։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Առ Պատուարժան Խմբագրութիւն
«Արեւելք» լրագրոյ

Տաս երկար տարիներէ ի վեր «Gravelle dans les reins et gravelle dans la bile» անուն հիւանդութենէ տառապելով, եւ մանաւանդ վերջին երեք տարիներուն մէջ ամենասաստիկ կերպով գիշեր ցերեկ տանջուելով ստամոքսի ցաւերէ, ըղձութենէ, ախորժակի պակասէ եւ ուրիշ ամեն այս հիւանդութեան հետեւանքներէն, քաղաքիս ամեն բժիշկներուն դիմած էի առանց որ եւ է դարման մը գտնելու։

Վերջերս առիթն ունեցայ ճանչնալու Պ. Հայկ Աղազարեանը որ իր մասնաւոր դեղերով զիս բոլորովին առողջացուց եւ իր այդ դարմանին շնորհիւ իմ առողջութիւնս գտած եմ քիչ ժամանակի մէջ։

Հետեւաբար երախտագէտ ըլլալով Պ. Հայկ Աղազարեանի իր այդ բուժիչ դեղերուն համար, պարտականութիւն կը համարեմ իմ շնորհակալութիւններս ձեր պատուական թերթին միջոցաւ, հրապարակաւ յայտնել իրեն, եւ այս առթիւ կը համարձակիմ ջերմապէս յանձնարարել Պ. Աղազարեանի այդ դեղերը այն ամեն անոնց որոնք ինծ պէս այդ ախտէն տառապած են, եւ արդէն շատեր ինծ պէս օգտուած ըլլալով իրենց երախտագիտական զգացմունքները յայտնած են տեղական մամուլին միջոցաւ։

15 Յուլիս 1896 ՆԻՔՈԼԱ ՎԼԱՋԻԼԻՏԻՍ
Իզմիր

ՔՈԼԷԺ ՖՌԱՆՍԷ

Զոր կը վարէ Պ. Մ. ՖՕՌ
Բէրա [illegible] փողոց

Այս վարժարանի վերամուտը տեղի պիտի ունենայ Սեպտեմբեր 9/21ին։ Վարժարանին ուսմանց ծրագիրը նման է Ֆրանսայի Լիսէներուն։ Զրիաբար կաւանդուին օսմաներէն ու յունարէն և աշակերտք կրնան կատարելապէս ուսանիլ այդ երկու լեզուները։

Կընդունուին նաեւ գիշերօթիկներ, կէսգիշերօթիկներ և ցերեկեայ աշակերտներ։

617 3—20

[illegible]

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ելեկտրական — մագնիսական սարուածներ՝ մանեէտօ — կոլվանիք՝

Գլխացաւերու, յօդացաւերու, ջղացաւերու, կաթուածներու, ջղային տագնապներու, չնչահեղձութիւններու, հազերու, արիւնաքթութեանց, կանանց հիւանդութիւններու եւայլն բուժման համար։ Հրաշալի արտաքուժական համաճարակներու. Իր գործածութիւնը ծանօթ է և դիւրին, ազդեցութիւնը անհունապէս տեւական։

Գին 30 ղրուշ մէկ հոսանուտի
» 60 » երկու »
չղթայով մը։

Ընդհ. կեդրոնատեղի Տոքթ. Մաքրիք բով, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, և ամեն դեղարաններու մէջ։ 551 30—36

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԱՔԱՐՆԱՒ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿ ՀԱՅՍԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԵԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.
Ղալաթիա, 58—60 Պայազիտ փողոց
Ս. Պընուաի դէմ

EXIGER LA MARQUE

Լաւ տեսակ արտադրութեանց համար գործածելու է լաւ տեսակէ նախնական նիւթեր եւ կատարեալ հաստատութիւն մը ունենալ կատարելագործեալ գործիներով։

Տեսակին ստորին ըլլալը չէ որ աժան վաճառել կուտայ, այլ մեծ քանակութեամբ արտադրութիւնն, որ շատ սպառում կը պահանջէ, ինչ որ արտադրութեան լաւ տեսակէն կախում ունի։ Այդ պարզագն ճշմարտութիւն մ'է ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԵԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. գործարանին համար, որուն արտադրութիւնը կը մրցի Ֆրանսայի ու Իտալիոյ ամենէն նշանաւոր գործարաններուն հետ։

ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԵԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. գործարանը կը գործածէ Թայղանի կարծր ցորենի լաւ տեսակ կորկոտն, որ Պէքէր եւ Որդւոց ջաղացքրն մէջ կը պատրաստուի յ'Այվանսէրայ եւ ուր առ այդ մասնաւոր ճիւղ մը հաստատած է։ Այդ գործարանին արտադրութիւնք լաւ տեսակէ են եւ մէկ անգամ փորձ մը բաւական է համոզում գոյացնելու համար։

Մաքարնաներու եւ այլ տեսակ հայսեղէններու սովորական տեսակէն զատ, կը պատրաստուի նաեւ ամենալաւ տեսակ մը ինչպէս նաեւ հաւկիթով շինուած մաքարնաներ, որք կը ծախուին մէկ եւ կէս քիլոնոց քաքէթներու մէջ, եւ որք զօցուած են, եւ գործարանին վաճառանիշէն զատ ունին պիտակ մը երաշխաւորող անոր պարունակութեան ազնուութիւնը։

ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԵԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ, փուռերուն մէջ կը պատրաստուի նաեւ սպիտակ հաց եւ պաքսիմատ։ Հացի պատրաստութիւնը կը կատարուի մասնաւոր մեքենաներու միջոցաւ՝ որք կը համապատասխանեն Եւրոպայի մէջ ընդունուած առողջապահական վերջին դրութեանց։

Այդ արտադրութեանց մեծ քանակութեամբ սպառումը ապացոյց մ'է իրենց լաւ տեսակին։

Ցանձնարարութիւնք ինչ տեսակի համար ալ որ ըլլան փութով կը կատարուին

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

Կեդրոնական մթերանոց ի Պոլիս
Ս. Բ, Բարաեանօրուլօս Թուզճըլար փողոց
Մասնաճիւղ ի Պալաթ Պէօյիւք ճատտէ 589

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ԱՌՋԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (Երկրորդ)
ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ
ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 50,000 ԲԱՌ, ՈՃ ԵՒԱՅԼՆ

Բազմաշխատ հեղինակին սոյն օգտակար գործը կը բովանդակէ հին եւ նոր հայերէնի գրեթէ բոլոր բառերն զատ, գիտական եւ արուեստական բազմաթիւ բառեր, ոճեր եւ ասացուածներ համերժէ իրենց Գաղղ. Թարգմանութեամբն։ Բառից զանազան առումները բացատրուած են բազմաթիւ օրինակօք։ Սոյն խնամեալ եւ յոյժ կարեւոր գործը ճշմարիտ առաջնորդ կրնայ ըլլալ ուսանողներու ի Գաղղիերէն լեզուի, ինչպէս նաեւ սոյն լեզուի ուսման պարապողներու առ հասարակ։

Գործոյն վերջը աւելցուած է գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայից պարզ ժամանակներու մէկ ցանկն համերժ պիտանի եւ կարեւոր ծանօթութեամբք, որք մեծապէս պիտի օգնեն ուսանողին։

Էջ իբր 1000, ընտիր թղթի վրայ մաքուր եւ յստակ տպագրութեամբ եւ զօրաւոր կազմով, որք բառարանի մը համար գրեթէ նոյնքան գնահատելի են որքան պարունակութիւնը։

☞ Գին { Ջօտաւոր խառօքիկ կազմ 25 Դհ.
Լաթակազմ 27, Կիսակաշի 32 »

Կեդրոնատեղին է Ց. Մաթէոսեան Վաճառատունը, Թիւ 27 Ֆինճանճըլար եօզուշու Կ. Պոլիս։ Կը գտնուի Պ. Պալենցի եւ բոլոր հայ գրավաճառաց քով, ինչպէս նաեւ Բերա Մեծ փողոց Վ. Այսեր եւ Քայլի գրատուները եւ Ղալաթիա Մահմուտիէ ճատտէսի Թիւ 42, Ռօման եւ Ընկ. Թղթավաճառանոցն։

Գ. Տ. ԹԵՐՋԵԱՆՑ

Ցանձնառու կալուածական գործոց

Գնում, վաճառում, վարձել եւ հոգաբարձութիւն կալուածական գործոց.

Գործողութիւնք փոխանցման կալուածոց, ժառանգական փոխանցում, վճարում կալուածական տրոց, կանոնաւորում կալուածագրոց, վերածումն միւլքի վագֆ կալուածոց եւ ամեն այս տեսակ գործողութիւնք։

Գրասենեակ յանձնառութեան ամեն տեսակ աշխատութեանց ճարտարապետական շինուածոց։

Ղալաթիա Սէլանիկ խան Թիւ 26։ 611 14—28

ՃԻՒՊ

ԴՐԱՄԱՐԿՂ, ԴԱՆՁԻ ՍԵՆԵԱԿ, ՊՈՂՊԱՏԷ ՎԱՆԴԱԿՈՐՄ ՈՒ ԴՈՒՌ, ՊՈՂՊԱՏԷ ԿՐԿԻՆ ԴՈՒՌ, ՈՐՔ ԱՆԿԻԶԵԼԻ ԵՆ ԵՒ ԲՆԱՒ ՉԵՆ ԲԱՑՈՒԻՐ

Պողպատէ դրամարկղներ դրակաղպատ, որք կը դիմադրեն ամեն տեսակ գործիներու և հրդեհի։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել միակ գործակալ Պ. Պ. ՃՕՆ. Ր. ԹՕՄՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ, Թօմսըն խան Պոլիս։ 4—24

Մեծ դեղարան

Ա. ԳՕԼՕԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս Թօքճանէ ճատտէսի Թիւ 359
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Շնորհիւ իւր տասնըվեց տարիներէ ի վեր անխոնջ եւ յարատեւ աշխատութեանը իւր դեղարանը այսօր հաւասարած է Եւրոպիոյ առաջնակարգ դեղարաններու, ի մեծ ծառայութիւն ժողովրդեան, բժշկաց, մանկաբարձաց տեղւոյս եւ գաւառաց դեղագործներու։ Եւրոպիոյ հռչակաւոր դեղօրէից գործարանատանց հետ պէտք եղած յարաբերութիւնները եւ կապակցութիւնները հաստատելով ամեն շաբթու իրեն կը հասնին ուրիշ որ եւ է տեղ չգտնուած նորանոր դեղեր ու գործիներ։

Տեղւոյս եւ թէ գաւառաց համար յանձնարարուած դեղեր կամ բժշկական ո եւ է առարկաներ կատարեալ ճշդութեամբ գոհացուցիչ գներով կը ծախուին ու կը ղրկուին ընդփոյթ ընծայելով միանգամայն ամեն տեսակ դիւրութիւններ։

Դեղարանը ունի իւր մասնաւոր սենեակները հիւանդաց համար, ուր ամեն օր բազմաթիւ բժիշկներու այցելութիւնը կ'ընդունի որոնց իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ։

Օփէրաթէօր Տոքթոր Նուրէտտին պէյ քաղաքային եւ զինուորական բժշկական վարժարանի վիրաբուժական ուսուցիչ ամեն օր ժամը 10-12 բստ Թրքաց։

Տոքթոր Քարազօզ մասնագէտ երկու սեռի ծննդամիզական եւ մաշկային ախտերու կը գտնուի ամեն օր ժամը 3-11 իւր հաստատած եւրոպական դարմանատունը։

Տոքթոր Ռաֆայէլեան մասնագէտ ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 3-5 բստ Թրքաց։

Տոքթոր Զօլաքեան մանկաբարձ եւ մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 2-6 բստ Թրքաց եւ ուրբաթ օրերը ձրի աղքատաց համար։ 593 20—25

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Զանազան տեսակ լօքումի
ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ
Իսկի-Զափթիյէի դիմացը Թիւ 57
ՊՈԼԻՍ

ԼԱՄՊԱՐ ԾՐՋՄՈՒԻԿ

ԼՈՒՍԱՏՈՒ ԵՒ ՁԵՒԲԻ
ՄԱՎՐՕՆԱՐՏԱԳՕ դրութեամբ
(ՄԵՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ)

Աննման խեւալ լոյս
Պատառոյց չկայ հոտ չկայ
ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԻՉ ՁՈՒՆԻ
Միօրինակ լոյս Մաքրութիւն
ԲԱՑԱՐՁԱԿ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ
Փօրֆիրէնով
Ձեռք կը բերուի
30 % Խնայողութիւն
Քարիւղի վրայ
—o—
ԴՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ
ԱՄԵՆ ՁԵՒ ԼԱՄՊԱՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
—o—
Գործատուն եւ վաճառատուն
Բերա, Մեծ-Փողոց
Բասաժ տ'Անթուան, 10 էն 15
Կ. ՊՈԼԻՍ 47—104

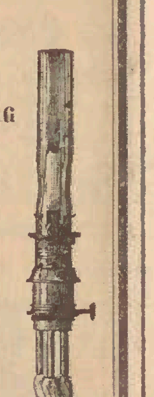

ԲԱԶԷ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՎ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ
Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Օպուտ Էֆէնտի Նէնի Չարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէններ։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխայներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և աղքատութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ գիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պելճիական լաւ ապրանքներ տեղական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և անլուր գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուներն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատուններն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 ղրշ.
540 34—100

THE
LANASHIRE
INSURANCE
COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ
ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Յ'ԱՆԳԼԻԱ
Lancashire Insurance Buildings.
Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնք, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր աստիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան մի՛ փափաքիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Քիւչիւք Թիւնել խան, Ղալաթիա։ 427

ԳՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

[illegible]

ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

Գին 22 ղրշ.

Գրպանի Ֆրանսահայ Բառագրքին երկրորդ տպագրութիւնն ալ սպառած ըլլալով, եւ՝ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող բառարանի պէտքն զգալի ըլլալով, Եղիա Էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի յանձնուեցաւ յօրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անընդհատ շարունակութեամբ ահա ի լոյս կ'ընծայուի։ Տեղւոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած արուեստական միջոցներու շնորհիւ անհաւատալի խտութիւն մ'ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով. ուրիշ եւ ամենէն գործածական ոճերն։ Տէմիրճիպաշեան Էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, զգած է լեզուին պակսած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս երրեակ առաւելութեամբը, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից։

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով։ 522 40—40

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՆԻՒԹԵՐ

Մանկապարտէզի նիւթերու ճոխ հաւաքածոյ մը, չափաւոր գիներով, պատրաստ է «Բիւզանդիոն» գրատան մէջ։ Պէտք ունեցողք՝ կրնան դիմել ի Ղալաթիա, Սեդրոս Խան, Թիւ 5 (Բէրչէմպէ Պազար) որ միակ կեդրոնավայրն է յիշեալ նիւթերու։ 558 17—21

Տոքթ. Յակոբ Մանուկեան

Տասնըհինգ տարիներ Գամպէմանի նահանգին արանց ու կանանց հիւանդանոցներուն մէջ բժշկութիւն ընելով մասնագիտութիւն ստացած է արանց ու կանանց յատուկ ծննդական գործարաններու ու մորթի հիւանդութեանց եւ վիրաբուժական գործողութեանց։ Տոքթ. Մանուկեան մայրաքաղաքս գալով հաստատուած է Կէտիկ-Փաշա հայոց եկեղեցւոյն մօտ 32 Թիւ տունը, ուր կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ Երկուշաբթի ու հինգշաբթի օրերը ժամ 7 էն 10, ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։

590 17—20

Դերձակ վաճառական

ՓԷՇՏՄԱԼՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ-գաբու, Համտիպէ Թիւրպէսիի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անձանց գնահատուած այս դերձակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հռչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութիւնովն ու կարած հագուստներուն վերջին ձայր ձեւաւորութիւնովը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուեցնելու համար, Գաղիական եւ Անգղիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ ելած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կստանայ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող դերձակներէն իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի Պազար Միքիէրի նախկին Մագազատարը Մ. Պլամ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անձանց։

558 29—48

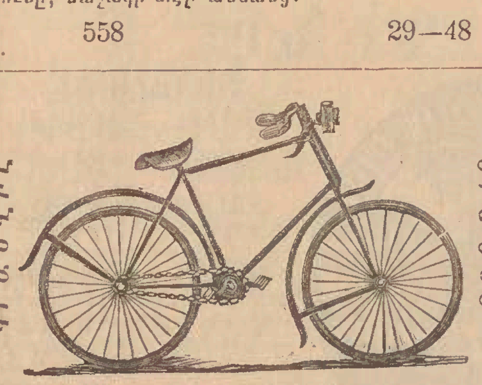

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Մասնաւոր խնամով նորոգութիւնք եւ նիքլաժ դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Խնթիճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի-Լիօնէի քով) Մաքսատան փողոց, Ղալաթիա։ 62—72

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882 ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻՍ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59
ՂԲԻՐԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄԱՑ

☛ Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ զանգուածներ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեփականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իւր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը զիս կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 49—72

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկէ, ճագարակաւ, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Պիօրրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմբեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար անցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (եանկի գաւթիքրատան վրայի յարկը ճիշտ Զափուքճեանց դէմը). Գաւառացի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Իրրասօվէլի փողոց ամեն օր։

Ց. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ծմոնները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղիին։ 410

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուէ
Արձակ եւ ոտանաւոր
ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՑՔ
17րդ Հրատարակութիւն
Ս. ԴԱՒԻԹԵԱՆԻ

Հայ լեզուի Ուսուցիչները կրնան դիմել «Դաղասքէր խան Թիւ 16,» եւ մէյմէկ օրինակ նուէր տանալ այս նոր գրքէն։ 584 10—10

ՃԱԼՃԵԱՆ ԵՒ ԹԱՇՃԱՆԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՕՌՏՕՆԷ, ՇԻՒԼ, ԲՈՒՐԴ և ԱՅԼՆ.
ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱՍԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՄՈՒՇԱԿՆԵՐ և ԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳԾԱԳՐԻՉ ՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՕԼ, ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԽՃՈՒՏՕՂԼԻՆ ԴԷՄ.

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Կալաթա կամուրջին դէմը Թիւ 7
546

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Կիրիտ Ֆըրգաի ասքէրիյէսի մէրքէզ վէ մէվագիինտէ պուլունան ատքիրի շահանէ վէ հայվանաթը միրիեէ իչիւն սէնէյի հալիէյէ գօնթրաթօսա րապթը մուգթազի օրուպ մէվզքրի մինագասայա գօնուլան էրզագ պէհէր գըլէյի ճէտվէլի գայտին էթմի 200 օգգըր էթմի 190 չէքէր 110 էրզ 58 չայըր 30 ֆասուլիա 55 կազ 50 սատէ 380 սօղան 20 նոհուտ 55 բազգըր 60 սապուն 120 հալթաբ 5 քէօմիւր 16 զէյթին եաղը 110 սաման 16 փարա ֆիյաթլար իլէ Տէրսաատէյն թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ խյուլըն Ցընէր բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի իճրա վէ իրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ խիւկէճէկկինտէն թէնզիլը Ֆիյաթ իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն մազգուր այրի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 1—2

MARQUE DÉPOSÉE

Հ. ԵՒ Ա. ՍԵԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, Մեծ վաճառատուն Նորաձեւութեանց
Թօհաֆճը խան Սուլթան Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Սերվիչէն տպարանին կից, Կ. Պոլիս
Արդուզարդի եւ Նորաձեւութեանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ։

Գռուէ. — Զարգ եւ Մուսլինի վրայ, բանուած ամեն լայնքով. մասնաւորապէս Օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Երիզներու համար։ — **Տանթէլա.** — Վալանսիէն, Գառօ, Թիւլ, Քէօփիւր, Շանթիյի, Դարթօն, Իսլանտէզ ամեն տեսակ, Մետաքսէ, Քթանէ եւ Բուրդէ։ — **Բասմանիքրի.** — Պունճուքով, եւ առանց Պունճուքի Մետաքսեայ եւ ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, կառնիթիւռ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եւ այլն։ — **Գօրտէլա.** — Կրօն, Մուառէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեա ամեն տեսակներ ամեն լայնքով։ — **Դրէք եւ կազ.** — Գաէք տը Շին, Գաէք Անկլէ, Գաէքլիս, Կազ, Կարնատին, պարէժ բուրդ եւ մետաքս, Թառլաթան, Մուսլին եւայլն։ — **Ֆառէօլ.** — Ամեն տեսակ Թանթէլայէ Ֆարէօլ, Ֆիշիւ, Շարֆ, Անտալուզ, Գլխարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած եւ Տանթէլայէ, ծրարով եւ պատրաստ շինուած. Ճիպինցուներ։ — **Ձեռնոց.** — Կաշիէ, Մետաքսէ եւ Քթանէ։ — **Գոռսէ.** — Գաղղիական ընտիր եւ ձեւաւոր, պարզ, Բրյուշով եւ մետաքսէ։ — **Հարսանեկան Բօղեր.** — Կնունքի համար Տղու հագուստ եւ Գլխարկ։ — **Բրդեղէն ապրանքներ.** — Շալ Ֆիշիւ եւայլն։ — **Շալեր.** — Շալ Գաւառներու համար, ծաղիկով նաեւ Ֆինօ Շալ Էքօսէ ամեն մեծութեամբ։ 588

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր եւ հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ եւ աժանութիւն։ Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ վաճառումնք

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ

Միւնիխ, Պավիէռ
Հայթայթիչ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ Թագաւոր
Վիլհէլմ Բ.ի
Պաւիէրայի գարեջուր, Կ. Փշորի գարեջրատուն
Առեւտրական Խորհրդական
Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Թագաւոր կայսեր եւ Պաւիէրայի
խնամակալ իշխանին

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիէրայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն գեր ի վեր, բոլորովին զուտ, համեղ եւ զօրարար ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, ճանչցուած եւ յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 1820ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854ին սկսաւ գարեջուր արտադրել շիշով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամսդերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիեննա, Նիւ-Եորք եւ այլն

Մրցանակներ եւ վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի [1854], Քէօլնի [1865], Փարիզի (1867., Վիեննայի 1873], Հավէնաի [1874], Ֆիլատելֆիայի (1876), Նիւրէնպէրկի [1882, ոսկի մետալ), Ամսթերտամի 1883, ոսկի մետալ], Պրուսէլի [1888, ոսկի մետալ եւ պատուոյ վկայագիր], Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց շքադրամ պատուոյ յիշատակութեամբ) ցուցահանդէսներէն։

Փշոր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուներէն.

Տէմիրդրաբօբուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, Թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն եւ շիշով գարեջուրվաճառողներէ։

«Փշոր Պրաու»
Վիլհէլմ Բալուրա
Բերա Մեծ-Փողոց, 1388 95 Պազար Ալման 578 56—78

Կահեր, Ֆանթէզի եւ խաղական պարտէզի փոք կահեր։ Առտնին նիւթեր, խոհանոցի անօթք, բիւրեղներ, յախճապակի, բեղրոլաշարժ սարուածներ, բեղրոլաւոր վառարաններ, լուացքի նիւթեր, հայելաւոր դարակ, սառնոցներ, լամպարներ, ջահեր, ծածկոցներ, սեղանասպասք, մետաղէ նիւթեր, ոսկերչեղէն, պղնձեղէն, գեղարուեստական ու պերճանքի նիւթեր, կաշեղէն, Թղթապանակ, փաստաբանի պայուսակ, դրամապանակ, այցաքարտի պահարան, եւ այլն։ Գրասենեակի նիւթեր, Թղթեղէն, ուղեւորութեան նիւթեր, արկղ, պայուսակ եւ այլն. շիշեր, հոտեղէն, խոզանակներ, Ֆանթէզի նիւթեր, զոհարեղէն, ծխելու նիւթեր, լուսաւորութեան նիւթեր. մարմնամարզի նիւթեր, խաղալիկներ, զանազան խաղեր, լուացարան, տուփ, Թռչունի վանդակ, շաքարեղէն, պիսքիւի եւայլն։ Ծրագներ, լուսանկարի ալպոմներ, տղու կառքեր, հականեխականներ, մոմեր, լուսավառութեան ապտերներ եւ այլն։ Գաւազաններ, հովանոցներ, արեւանոցներ, գրպանի եւ պատի ժամացոյցներ, հայելիներ, ուղեւորութեան հայելիներ, ձեռագործի ու գրչանի նեսեսէրներ, դիտակներ, արհեստական ծաղիկներ։

Մահմուտ փաշա Թիւ 211 եւ Ղալաթիա Գարաքէօյ (Կամուրջին դէմ, Գօմիսիօն խանին անկիւնը) Թիւ 9.

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացում իր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կաշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամեն ձեւի և ամեն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամեն նրբաճաշակ և դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածները 10 ղրուշ աւելի

Բոթին գալոշ	95	105	Կլասէ
Մանթարլը բօթին	75		
Կէթայ	75—80	85	»
Բօթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»

561 40—78

ՌՈՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած **4.000.000** ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար **63.000.000** Ֆրք.
1894ի հասոյթք **24.500.000** »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնս իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ **90.000.000** »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Գալաթիա Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻՊՊԸՆ ԵՒ ԸՆԿ. 566

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր պացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհներու համար։ 565

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1։

Ապահովգր. ընկերութիւն
ԹՐԻԵՍԴԷ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, Ա.ԼՊԷՐ ՄԻԶՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտօ խան Թիւ 2
548 43—150

NEVRALGIES ԳԼԽԱՑԱՒ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՑԱՒ, ՌՈՒՄ, կանանց ՋՂԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, եւ ջղային բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժին առ նուազն մէկ ժամու մէջ
ՏՈՔԹ. ՔՐՈՆԻԷԻ
ՀԱԿԱՋՂԱՅԱՒԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՎ.

Տուփը 3 ֆր. առաքման ծախս չիկայ։ Փարիզի Դեղ. Ռոպիքէ, 23, Մոնժ փողոց եւ ամէն լաւ դեղարաններու մէջ։ Կեդրոնատեղի Մէսիքի Ընկ. Կ. Պոլիս։

ՆՈՐՈՒՂՆԵՑՈՑ
ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

— —

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքօլօ, (փոփոխակի ալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սէլանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Քաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէրութ, Բօր-Սայիտ, Ալեքսանտրիա. Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

COMP. RUSSE
ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 9/21 Օտէսայի սուրհանդակ, [illegible] յետ միջօրէի։
Գշ. 10/22 Ալեքսանդրիոյ [illegible] ժամ 2ին յետ միջօրէի [illegible]
Դշ. 11/23 Սուրհանդակ դէպ [illegible] հանգիստները մ[illegible] առաւօտեան ժամը 11[illegible]
Դշ. 11/23 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 12/24 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 13/25 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ Նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.—Սեպտեմբեր 10/22, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ գացող շոգենաւին 562

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՈՒՁԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

[illegible] կը ջնջէ [illegible], 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարուքաղման, արիւնամիզութեան, առանց մէջքացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզօտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Ամէն քաբսիւլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ

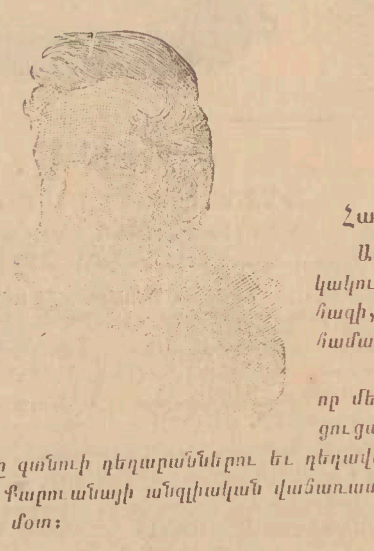

ԱՅԵՐԻ
Չէրի բէքթօրալ
ԱՆՁՐԵՒԴԱԿԱՆ
Ցաւոց բուժելու համար

Հարբուխը, հազը, էնֆլիւէնցան եւ կոկորդի ցաւերը

Ամենէն սաստիկ հազը կը բուժէ, բորբոքած թաղանթը կը կակղեցնէ եւ հանգստութ քուն մը կու տայ։ Կեղծմաշկի, կապոյտ հազի, կոկորդի ցաւերու եւ բոլոր այն թոքային հիւանդութեանց համար, որոց ենթակայ են երախաները, ամենէն ազդու դեղն է
ԱՅԵՐԻ ՉԵՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼԸ
որ մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղարաններու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էտմ. Քարուանայի անգղիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Սիւրմէճ Գալթըրըմ, Վօյվօտայի պանդոկանոցին մօտ։
604

ԹԱՂՈՒՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
ՔԱՊՍԻՒԼ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ—ԷՄԲՐԻ
Մինչեւ այսօր ծանօթ հակամիզանցքաբորբոքային դեղերուն էն հզօրը։ Ապահովապէս շատ քիչ օրուան մէջ կը բժշկէ։
Զգուշանալ կեղծերէն։ Կը վաճառուի ամէն դեղարաններ և դեղավաճառանոցներ։
dépôt général:
S. Negri & Ci.
521 22—52 VENISE

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր ու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջըղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, խեղճութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 570

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷԿԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թիւ 86. Ս. Քրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԷՍԿԻ—ՇԷՀՐ ԳՕՆԻԱ ԳԻԾ

ԵՐԹ				ԴԱՐՁ			
ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 222 Խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 22. Խառն Իրկն	
		ժ.	վ.			ժ.	վ.
Էսկի-Շեհրէ	մեկն.	11	30	Գօնիա	մեկն.	12	—
Կէօքճէ քըոյք	»	12	8	Բունար Պաշը	»	12	51
Սաղօնճը բընար	»	12	55	Մէյտան	»	1	56
Ալաէոնտ	»	1	47	Սէրայ-Ինի	»	2	35
Չըքըրլէր	»	2	23	Գատըն-Խանը	»	3	25
Տէօնէր	»	3	29	Ըլկըն	»	4	24
Իհսանիյէ	»	3	53	Ջավուշճը քէօյ	»	5	—
Համամ	»	4	16	Ազարի քէօյ	»	5	46
Ղազը կէօլ համամը	»	4	26	Աք չէհր	»	6	28
Աֆիոն Գարա Հիսար	»	5	15	Եասըեան	»	6	54
Պէօյիւք Չօղանլար	»	5	47	Իսհագլու	»	7	26
Չայ	»	6	33	Չայ	»	8	12
Իսհագլու	»	7	21	Պէօյիւք Չօղանլար	»	8	54
Եասըեան	»	7	49	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	49
Աք չէհր	»	8	20	Ղազը կէօլ համամը	»	10	15
Ազարի քէօյ	»	8	58	Համամ	»	10	25
Ջավուշճը քէօյ	»	9	51	Իհսանիյէ	»	10	50
Ըլկըն	»	10	31	Տէօնէր	»	11	32
Գատըն-Խանը	»	11	25	Չըքըրլէր	»	12	18
Սէրայ-Ինի	»	12	19	Ալաէոնտ	»	1	5
Մէյտան	»	12	55	Սաղօնճը բընարը	»	2	1
Բունար-Պաշը	»	2	4	Կէօքճէ քըոյք	»	2	38
Գօնիա	ժման.	2	50	Էսկի-Շէհր	ժման.	3	15
		իրկն.				իրկն.	

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆրանք 8.000.000
Պահեստի դրամ 10.028.000
Տարեկան հասոյթ 23.250.000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

572 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Գալ. Պանքէ—Գասըսը, Ջանմիւտտիս խան, 12, 13, 14

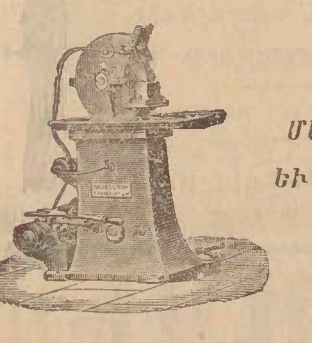

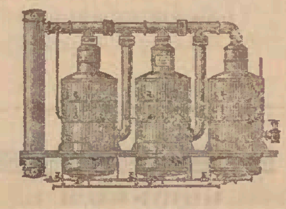

ԷՔՍՊՕՐ ՎԷՐՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

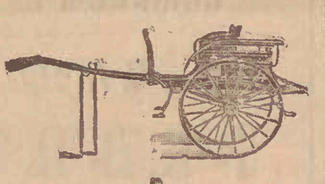

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէր-Էմպէ Բազար եւ Մէրքէզ փողոց, Թիճարէթ խան [Նախկին կեդրոնատեղի Րէժիի]

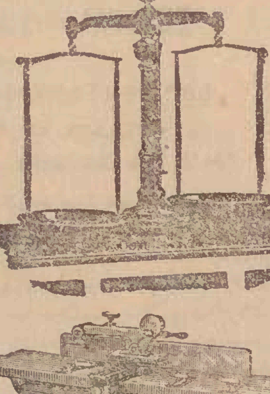

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի ենէ յաճախորդն ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարա։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, քերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղ եւ թանձրաքարտէ թիթեղահատներ, թիթեղագործութեան, զարդնութեան, կազմարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, շրջաններ, ներկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծդանաւոր քարգոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ծեփիչի կաղապարներ, պիսիքլէթ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

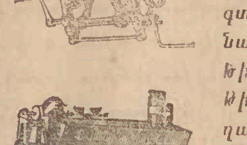

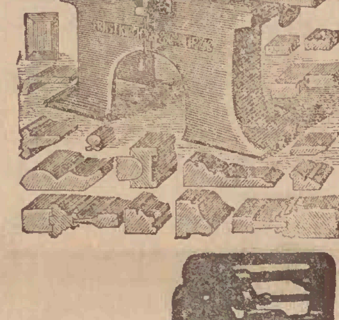

Մասնաճիւղք

ԱԹԷՆՔ, Էօփոլէս փողոց, 11 [Նախկին Պորսա Աթէնքի]

Կեդրոններ

ՍԷԼԱՆԻԿ, Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐՍՈՆ, Բլի. ռոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ ԻԶՄԻՐ | ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ | ՊԷՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ՔԱՅՖԱ ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բադրաս, Քալամադա, Շիրա, Վօլօ, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ։ 567

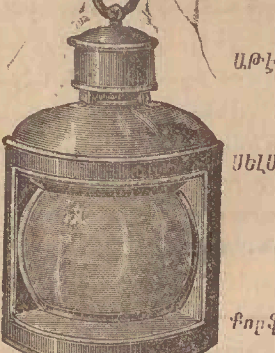

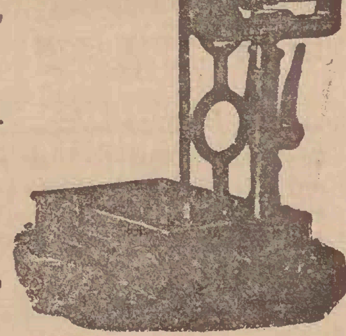

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խավիար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Չիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտին խանի ներքեւ Թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Չիֆթլիկի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Մետալներու։ Նոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բաջագը խաղողէ եփած Մաստիքա և Քարթալի ճիպրէի Տիւզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։
556 33—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԵՆ Ա Ն և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՔԱԳԵ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսէյլէյի և Պոլսոյ միջեւ
[illegible]

Անդրոլի շոգենաւը ուղղակի Մարսէյլ պիտի ուղեւորի սեպտեմբեր 22ին (Ը. Ն.)։
Բաթեզ-Լիոն-Մարսէյլեայ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղղակի և տրանզիտ ապրանքներու Նաւուղեգի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
575 Մումհանէ փողոց Թ. 10

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
[illegible] Լիվերփուլ
և Ամերիկա [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աուրանիա	7268	Աղլաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալեբբօ	2143	Մորոգգօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՂ.ԱՐԱՆ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ԻՒՂ
Հիփօֆոսֆիթ կիր և սօտա
Պատրաստեալ ճեխաք ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորթ ձկան իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Հիբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գերազանց է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՅՐԷԼ

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ, Պորտօյ, Միջերկրական
և Սեւ Ծովի միջեւ Բանող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Ամասիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեամորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասըրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՋԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ջէյմս Սթրիթ Լիվերփուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ